

Obdavčitev dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti

za leto 2021

Podrobnejši opis

1. izdaja, april 2021

KAZALO

1.0 SPLOŠNO	Error! Bookmark not defined.
2.0 DOHODEK IZ OSNOVNE KMETIJSKE IN OSNOVNE GOZDARSKE DEJAVNOSTI (OKGD).....	6
2.1 Dejavnosti, ki se lahko štejejo kot OKGD	6
2.2 Potencialni tržni dohodek od pridelave na zemljiščih (katastrski dohodek) Error! Bookmark not defined.	
2.2.1 Dejanska raba zemljišč	8
2.2.2 Določanje katastrskega dohodka	Error! Bookmark not defined.
2.3 Potencialni tržni dohodki od pridelave v panjih.....	12
2.3.1 Opredelitev čebelarstva dejavnosti.....	12
2.3.2 Pavšalno ugotavljanje davčne osnove od dohodka iz čebelarstva dejavnosti v okviru OKGD	13
2.4 Drugi dohodki iz OKGD (kmetijske subvencije)	Error! Bookmark not defined.
2.4.1 Neobdavčljive kmetijske subvencije	14
2.4.2 Obdavčljive kmetijske subvencije	Error! Bookmark not defined.
2.5 Dejanski uporabnik kmetijskih in gozdnih zemljišč	16
2.6 Davčna obravnava posebnih kultur.....	17
2.7 Mali obseg prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdnih pridelkov Error! Bookmark not defined.	
2.7.1 Izdajanje računov, vodenje seznama izdanih računov in poročanje zbirnih podatkov davčnemu organu	20
2.8 Prijava in obdavčitev kmetijskih in gozdnih zemljiščih izven RS ter prijava in obdavčitev pridelka vina izven RS.....	20
2.9 Oprostitev dohodnine od katastrskega dohodka.....	21
2.10 Olajšava za investicije v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost	22
3.0 ODMERA AKONTACIJE DOHODNINE OD DOHODKA IZ OKGD	23
3.1 Obračun predhodne akontacije dohodnine od drugih dohodkov, povezanih z OKGD (davčni odtegljaj)	23
3.2 Poročanje z datoteko VIRSKUPKM.DAT	23
3.3 Poročanje z datoteko VIOPRKM.DAT	24
3.4. Odmera akontacije dohodnine od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj	24
4.0 OBDAVČITEV NA PODLAGI DEJANSKIH PRIHODKOV IN DEJANSKIH ODHODKOV OZIROMA DEJANSKIH PRIHODKOV IN NORMIRANIH ODHODKOV	Error! Bookmark not defined.
5.0 VPRAŠANJA IN ODGOVORI - OSNOVNA KMETIJSKA IN OSNOVNA GOZDARSKA DEJAVNOST	Error! Bookmark not defined.

1.0 SPLOŠNO

Dohodek, ki ga fizična oseba dosega v okviru opravljanja kmetijske ali gozdarske dejavnosti, je po Zakonu o dohodnini - [ZDoh-2](#) (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB, 9/12 - odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19 in 66/19) obdavčen kot dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti - poglavje III. 4 oziroma kot dohodek iz dejavnosti - poglavje III. 3 v [ZDoh-2](#).

A) Za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost (v nadaljevanju: OKGD) se šteje tista kmetijska in gozdarska dejavnost, ki se opravlja v okviru kmečkega gospodinjstva in je kot taka opredeljena v 69. členu [ZDoh-2](#). In sicer, se kot OKGD šteje:

- pridelava, kot je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka in predpisi o evidentiranju nepremičnin in je v celoti ali pretežno vezana na uporabo kmetijskih in gozdnih zemljišč ter je ustrezno evidentirana v zemljiškem katastru (je torej zemljišču določena ustrezna dejanska raba);
- pridelava na kmetijskih in gozdnih zemljiščih izven Republike Slovenije (v nadaljevanju: RS);
- pridelava posebnih kultur, kot je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka in evidentirana pri Agenciji RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljevanju: ARSKTRP);
- čebelarstvo, določeno s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka, vezano na panje, evidentirane v registru čebelnjakov.

Pridelava, ki se šteje za OKGD, mora torej po značilnostih odgovarjati pridelavi, ki se za kmetijsko in gozdarsko dejavnost šteje po Zakonu o ugotavljanju katastrskega dohodka - [ZUKD-2](#) (Uradni list RS, št. 63/16). Izvajati se mora na zemljiščih, ki so v zemljiškem katastru po dejanski rabi evidentirana kot kmetijska in gozdna ter v čebeljih panjih, registriranih pri ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo. Pri tem se pridelava čebeljih pridelkov za 40 čebeljih panjev na kmečko gospodinjstvo izvzema iz OKGD, dohodek od te pridelave pa je dohodnine oproščen (8. točka 26. člena [ZDoh-2](#)). Kot del pridelave se šteje tudi priprava pridelka za trg, pri čemer pa mora ta ostati v osnovni obliki, torej nepredelan. Vsaka pridelava kmetijskih in gozdarskih pridelkov se ne more opravljati v okviru OKGD. Taka izjema je na primer pridelava semen, sadik, okrasnih rastlin ipd. Podrobneje seznam vrst pridelave v okviru OKGD v povezavi s Standardno klasifikacijo dejavnosti določajo predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka in predpisi o dohodnini.

V OKGD pa se na podlagi določb [ZDoh-2](#) (69. člen) šteje tudi del predelave kmetijskih pridelkov. To sta proizvodnja vina iz lastnega pridelka grozdja in proizvodnja oljčnega olja iz lastnega pridelka oljk, ki se sicer po Standardni klasifikaciji dejavnosti štejeta za izdelka predelovalne dejavnosti, vendar je njuna proizvodnja v okviru kmečkih gospodinjstev (kmetij) praviloma tehnološko tesno povezana z osnovno pridelavo in na večini kmečkih gospodinjstev predstavljata končni produkt. Ta pridelava se za davčne namene šteje kot del OKGD kmečkega gospodinjstva, in obdavčni na podlagi pavšalnega ugotavljanja davčne osnove kot je urejeno v [ZDoh-2](#), v poglavju III. 4. Pri tem se proizvodnja vina iz lastnega pridelka grozda, če ima kmečko gospodinjstvo v uporabi manj kot 0,3 hektara vinograda, ne šteje za del OKGD, dohodek od te predelave pa je dohodnine oproščen (10. točka 26. člena [ZDoh-2](#)).

Kot kmečko gospodinjstvo (davčna opredelitev kmetije) se šteje skupnost ene ali več fizičnih oseb, ki imajo na dan 30. junija v davčnem letu po predpisih o prijavi prebivališča prijavljeno isto stalno prebivališče, niso najeta delovna sila (v nadaljnjem besedilu: člani kmečkega gospodinjstva), ter se vsaj za enega ali več članov kmečkega gospodinjstva šteje, da opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost po določbah tega zakona in njihov skupni dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti znaša najmanj 200 evrov.

Zavezanci za dohodnino od dohodka iz OKG, torej osebe, za katere se za namene dohodnine šteje, da opravljajo OKGD v okviru kmečkega gospodinjstva, so v letu 2021 osebe:

- ki so na dan 30. junija 2021, lastniki, zakupniki ali dejanski uporabniki kmetijskega ali gozdnega zemljišča v RS;
- ki so kot lastniki ali uporabniki čebeljih panjev na dan 30. junija 2021 evidentirani v registru čebelnjakov pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo;
- ki so jim v letu 2021 izplačani drugi dohodki v zvezi z opravljanjem OKGD kmečkega gospodinjstva (prejemki iz 70. člena [ZDoh-2](#)).

Za opredelitev kmečkega gospodinjstva je bistveni pogoj najmanj 200 evrov skupnega dohodka članov kmečkega gospodinjstva iz OKGD. Kadar ta pogoj ni izpolnjen, je dohodek članov takšnega gospodinjstva iz OKGD oproščen dohodnine in se tako gospodinjstvo ne šteje za kmečko gospodinjstvo. Člani takšnega gospodinjstva lahko prodajajo samo sezonske viške svojih pridelkov praviloma končnim potrošnikom (občasna prodaja manjših količin, ki jih je mogoče pridelati v okviru OKGD na zemljiščih v njihovi lasti ali uporabi). Če pa člani takšnega gospodinjstva trajno in redno prodajajo svoje pridelke, ali preprodajajo tuje pridelke, s tem izkazujejo opravljanje dejavnosti, za katero se morajo ustrezno registrirati s prigrasitvijo v davčni register (za pridelavo kmetijskih pridelkov, katerih pridelava ni vključena v izračun katastrskega dohodka), registrirati opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, ali se registrirati kot samostojni podjetniki posamezniki oziroma kot družba z vpisom v poslovni register.

Za dohodek iz OKGD se štejejo:

- potencialni tržni dohodki od pridelave na zemljiščih v in/ali izven RS;
- potencialni tržni dohodki od pridelave v čebeljih panjih;
- drugi dohodki, kot so plačila iz naslova ukrepov kmetijske politike in druga plačila iz naslova državnih pomoči, prejeta v zvezi z opravljanjem OKGD, določeni na podlagi dejansko prejetih zneskov.

Dohodek iz OKGD je ugotovljen pavšalno, to je na podlagi pavšalno ocenjenega dohodka od prodaje pridelkov (katastrski dohodek za pridelavo na zemljiščih in pavšalna ocena dohodka na panj za pridelavo v panjih), ki se mu prišteva vsak posamezni drug dohodek (71. člen [ZDoh-2](#)).

Zavezancem za dohodnino v okviru kmečkega gospodinjstva se dohodek od OKGD pripisuje na sledeči način:

- katastrski dohodek kmetijskih in gozdnih zemljišč v RS se pripiše zavezancem za tista zemljišča, ki jih imajo pravico uporabljati,
- pavšalna ocene dohodka na panj se pripiše zavezancem za tiste čebelje panje, ki jih imajo v uporabi,
- drugi dohodki se pripišejo vsem zavezancem v okviru kmečkega gospodinjstva in sicer v sorazmernem deležu glede na skupno število zavezancev v kmečkem gospodinjstvu.

Ne glede na ta pravila pa tudi za katastrski dohodek kmetijskih in gozdnih zemljišč izven RS ter katastrski dohodek od pridelave posebnih kultur in od proizvodnje vina iz lastnega pridelka grozdja velja, da se pripiše vsem zavezancem v deležu glede na skupno število zavezancev v kmečkem gospodinjstvu. Ti dohodki se torej porazdelijo med vse člane kmečkega gospodinjstva, zavezance za dohodnino od dohodkov iz OKGD, sorazmerno.

Kmečko gospodinjstvo, ki davčno osnovo od dohodka iz OKGD ugotavlja na podlagi pavšalno ugotovljene davčne osnove (katastrski dohodek oz. pavšalna ocena dohodka na panj) in iz te dejavnosti ni v sistemu davka na dodano vrednost (nobeden od članov tega kmečkega gospodinjstva ni identificiran za namene davka na dodano vrednost iz te dejavnosti), ima ob dobavi kmetijskih in gozdarskih pridelkov ter kmetijskih in gozdarskih storitev, ki so rezultat OKGD, pravico do uveljavljanja pavšalnega nadomestila. Več informacij v zvezi z uveljavljanjem pravice do pavšalnega nadomestila je dostopno v podrobnejšem opisu [Osnovna kmetijska in osnovna gozdarska dejavnost z vidika identifikacije za namene DDV ter pravica do uveljavljanja pavšalnega nadomestila](#), ki je objavljen na spletni strani [FURS](#) v poglavju 6.

B) Po določbi 47. člena [ZDoh-2](#) je dohodek iz OKGD lahko obdavčen z dohodnino tudi kot dohodek iz dejavnosti (davčna osnova se ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov), če se člani kmečkega gospodinjstva za to prostovoljno odločijo in navedeno priglasijo pri davčnem organu.

Na ta način so obdavčeni tudi dohodki iz drugih kmetijskih in gozdarskih dejavnosti, ki ne izpolnjujejo pogojev iz 69. člena [ZDoh-2](#) in se zato ne uvrščajo med OKGD.

Zakon, ki ureja dohodnino, določa, da se kot OKGD ne more opravljati pridelava sadik sadnega, gozdnega in okrasnega drevja in grmičevja, pridelava sadik vinske trte in sadik hmelja ter pridelava okrasnih rastlin. Tudi reja živali na pretežno kupljeni krmi se ne more opravljati v okviru OKGD. Fizične osebe morajo biti za opravljanje take kmetijske dejavnosti vpisane v [davčni register](#) kot fizične osebe, ki opravljajo dejavnost ali registrirane kot samostojni podjetniki posamezniki. V teh primerih je dosežen dohodek obdavčen z dohodnino kot dohodek iz dejavnosti.

[ZDoh-2](#) v poglavju III. 3., ki opredeljuje dohodek iz dejavnosti določa, da se za dohodek iz dejavnosti ne šteje dohodek iz OKGD, če gre za pavšalno ugotavljanje davčne osnove (po katastrskem dohodku in pavšalni oceni dohodka na panj), kot jo določa poglavje III. 4. zakona. Iz poglavja III. 4. pa je izvzeto opravljanje OKGD, ki je obdavčeno na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

Tudi predelave kmetijskih in gozdarskih pridelkov, ki se po Standardni klasifikaciji dejavnosti - [SKD 2008](#) (Uradni list RS, št. 69/07 in 17/08) uvrščajo med dejavnosti »predelave«, se ne šteje za OKGD. Za opravljanje teh dejavnosti se morajo fizične osebe registrirati za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji v skladu s kmetijskimi predpisi ali registrirati kot samostojni podjetniki posamezniki. Doseženi dohodek iz teh dejavnosti pa je obdavčen z dohodnino kot dohodek iz dejavnosti.

Poleg dejavnosti predelave se lahko v skladu z Uredbo o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji – [Uredba DDK](#) (Uradni list RS, št. 57/15 in 36/18) kot dopolnilne dejavnosti na kmetiji opravljajo tudi določene druge dejavnosti, če oseba izpolnjuje predpisane pogoje iz [Uredbe DDK](#). Fizična oseba te dejavnosti lahko opravlja tudi kot samostojni podjetnik posameznik.

Ne glede na navedeno pa davčna zakonodaja za namene obdavčitve dohodkov določa izjemo, da se določene dejavnosti predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov, ki so sicer del dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, lahko pod pogoji, ki jih določa [ZDoh-2](#) (osmi odstavek 69. člena), obravnavajo kot dejavnost malega obsega prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov, za katero se šteje, da je zaradi majhnega obsega in omejitev le na predelavo najbolj značilnih in pogostih pridelkov tesno povezana z OKGD. Take dejavnosti se sicer opravljajo v okviru registrirane dopolnilne dejavnosti na kmetiji, [ZDoh-2](#) pa določa, da je njihov dohodek, če ne preseže skupnega letnega zneska 3.500 evrov, dohodnine oproščen. Za preverjanje izpolnjevanja pogoja dohodkovnega praga pa morajo tudi take dejavnosti evidentirati izdane račune in o njih poročati davčnemu organu.

Z določbo 4. člena Zakona o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledice epidemije Covid-19 - [ZIUOPE](#) (Uradni list RS, št. 80/20, 152/20 – ZZUOOP in 203/20 - ZIUPOP DVE) se za davčno leto 2021 kot prag obsega dohodkov dejavnosti prve stopnje predelave lastnih kmetijskih pridelkov, za katere je dohodek dohodnine oproščen, namesto 3.500 evrov določa znesek 7.000 evrov.

2.0 DOHODEK IZ OSNOVNE KMETIJSKE IN OSNOVNE GOZDARSKE DEJAVNOSTI (OKGD)

2.1 Dejavnosti, ki se lahko štejejo kot OKGD

Kmetijska in gozdarska dejavnost se lahko šteje za OKGD, če se izvaja na zemljiščih, ki so pravilno evidentirana v zemljiškem katastru glede na dejansko vrsto rabe ter mora biti skladna z vrsto kmetijske in gozdarske dejavnosti, ki se upošteva v izračunih za ugotavljanje katastrskega dohodka oziroma je posebej opredeljena v [ZDoh-2](#).

Za OKGD se tako šteje pridelava poljščin (žita, krompir, krmne rastline, oljnice, sladkorna pesa, sončnice, buče za olje, različni krmni posevki ipd.) in nekatere vrste zelenjadnic oziroma vrtnin, ki se pridelujejo v poljedelskem kolobarju (na površini na prostem celo rasto dobo raste samo ena zelenjadnica ter ena ali več poljščin), pridelava travinj na kmetijskih zemljiščih, pridelava različnih vrst sadja na zemljiščih, ki so v zemljiškem katastru evidentirana kot intenzivni sadovnjak, pridelava hmelja na zemljiščih, ki so evidentirana kot hmeljišče, pridelava grozdja in vina na zemljiščih, ki so evidentirana kot vinograd ter pridelava oljk in oljčnega olja na zemljiščih, ki so evidentirana kot oljčnik.

V OKGD se kot del pridelave šteje tudi priprava pridelkov za prodajo, kot na primer čiščenje, luščenje, sortiranje, kratkotrajna zaščita pred gnitjem, za določene pridelke, ki za zaščito zahtevajo takšno obdelavo (na primer zelišča), pa lahko tudi sušenje (naravno pa tudi z napravami, na primer v lastni sušilnici), rezanje in drobljenje ter seveda pakiranje ipd., vendar le, ko so ta dela potrebna za pripravo pridelka do faze, ki zagotavlja ohranjanje njegove kakovosti, ne da bi se spremenile njegove osnovne lastnosti kmetijskega pridelka.

Iz priprave pridelka za prodajo kot dela pridelave v okviru OKGD pa se izključujejo kakršne koli aktivnosti, ki za ohranitev osnovnega pridelka niso nujne (na primer sušenje jabolčnih krljev) oziroma se skladno s [SKD 2008 že štejejo za predelavo, kot na primer mešanja, zmrzovanja, konzerviranja ipd..](#)

V OKGD sodi tudi živinoreja, vendar le v obsegu vzreje živali do prodaje živih živali (za zakol, nadaljnjo rejo ali plemo oziroma razplod v okviru kmetijske dejavnosti), in ob pogoju, da se pretežni del krme za te živali zagotovi na zemljiščih v uporabi kmečkega gospodinjstva, kar pomeni, da mora rejec imeti v lasti, najemu ali zakupu zemljišča, na katerih prideluje večino ustrezne krme. Kot reja živali, katere dohodek se lahko obdavči na podlagi katastrskega dohodka, se ob izpolnjevanju navedenih pogojev šteje vsa živinoreja, ki je v skladu s [SKD 2008](#) opredeljena kot kmetijska dejavnost (prireja mleka, druga govedoreja, konjereja, prašičereja, reja drobnice, reja perutnine in reja drugih živali, ki se redijo za zakol, nadaljnjo rejo ali razplod v okviru kmetijske dejavnosti kot na primer nojev, zajcev, kuncev, jelenjadi, lame itd.). Praviloma je živinoreja OKGD vezano na rejo lastnih živali kmečkega gospodinjstva. Pod določenimi pogoji, in sicer kadar kmečko gospodinjstvo poleg prostorov in izvajanja opravi pitanja zagotavlja tudi krmo z lastnih površin, se lahko kot OKGD šteje tudi pitanja tujih živali – t.i. storitvena reja. V takem primeru je mogoče storitveno pitanje šteti kot OKGD kmečkega gospodinjstva, prodaja, ki v vrednosti sicer zajema le del vrednosti prirasta, pa se lahko obravnava kot prodaja cele živali. V primeru izvajanja samo storitev ali pretežnega pitanja tuje živali na tuji krmi pa se take aktivnosti štejejo za dejavnost opravljanja storitev.

Kot OKGD se lahko šteje tudi vzreja plemenskih živali (npr. konj), če rejec večino krme zagotovi s svojih površin in dokler iz aktivnosti in namena opravljanja dejavnosti ni ugotovljeno, da ne gre več za kmetijsko dejavnost (na primer vzreja za jahanje, kasaštvo itd.).

Glede na navedeno pa v OKGD ne spada prodaja klavnih polovic ali drugače razkosanega trupa, prodaja mesa in drugih predelanih pridelkov živinoreje, ne glede na to, ali so predelani v okviru kmečkega gospodinjstva ali s tujo storitvijo.

V OKGD se v skladu z metodologijo ugotavljanja katastrskega dohodka šteje tudi gozdarstvo, kot ga opredeljujejo predpisi, ki urejajo področja gozdarske dejavnosti oziroma pridelki, ki se v skladu s temi predpisi štejejo za lesne gozdne sortimente. V skladu s [SKD 2008](#) se kot gozdarska dejavnost šteje pridobivanje gozdnih sortimentov, ki predstavljajo oblovino (neobdelan les) in sicer hlodovina, drva in drugi lesni ostanki primerni za pridobivanje energije. Tudi drobnejši delci lesa kot sečni ostanki, pridobljeni z drobljenjem lesa s sekalnikom ali drobilnikom neposredno v lastnem gozdu se lahko štejejo za lesne sekance oziroma lesne gozdne sortimente, ki se pridelujejo v okviru OKGD.

[ZDoh-2](#) posebej opredeljuje, da se tudi čebelarstvo, vezano na čebelje panje, ki so evidentirani v registru čebelnjakov, lahko opravlja v okviru OKGD.

Poleg naštetega pa [ZDoh-2](#) določa, da se tudi pridelava posebnih kultur šteje za del OKGD, razen če kmečko gospodinjstvo za to dejavnost dohodkov ne ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov ter zemljišča, na katerih prideluje posebne kulture, na podlagi 15. točke prvega odstavka 73. člena [ZDoh-2](#) izvzame iz davčne osnove od katastrskega dohodka.

Za posebne kulture se štejejo zelenjadnice in zelišča v intenzivni pridelavi (pridelava ene ali več zelenjadnic oziroma zelišč na isti površini v celotni rastni sezoni posameznega koledarskega leta), jagode na njivah, semena in sadike poljščin, zelenjadnice in zelišča, ki se pridelujejo v tleh na prostem ali v tunelih in reja polžev na njivah, pod pogojem, da so evidentirane pri ARSKTRP.

Šteje se, da so del dohodka OKGD, torej del katastrskega dohodka, tudi dohodki od opravljanja storitev preko strojnih krožkov, saj je obseg teh storitev omejen na obseg, ki ga je mogoče izvesti z lastno mehanizaciji članov kmečkega gospodinjstva, ki s tem izboljšajo izrabo svojih osnovnih sredstev. Ker katastrski dohodek ne glede na dejansko izrabo mehanizacije na posamezni kmetiji (kmečkemu gospodinjstvu) upošteva povprečne stroške uporabe lastnih osnovnih sredstev se šteje, da je ta dohodek v izračunu katastrskega dohodka že upoštevan. Zato se dohodki od opravljanja storitev preko strojnih krožkov posebej ne vključujejo v davčno osnovo OKGD ampak so dohodnine oproščeni. Dohodek iz opravljanja storitev z lastno kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo v okviru strojnega krožka, je lahko oproščen plačila dohodnine, kadar ga dosegajo osebe, katerih dohodek iz OKGD se ugotavlja pavšalno in so izpolnjeni pogoji, določeni v [Pravilniku o pogojih za oprostitev plačila dohodnine od prejemkov iz medsosedske pomoči med kmetijskimi gospodarstvi v okviru strojnih krožkov](#) (Uradni list RS, št. 141/06).

Vsa pridelava kmetijskih pridelkov, ki se ne more šteti za OKGD, se obravnava kot druga kmetijska dejavnost, za katero mora zavezanec podati priglasitev opravljanja dejavnosti v [davčni register](#), lahko pa dejavnost opravlja v statusu samostojnega podjetnika posameznika ali družbe.

V okvir OKGD prav tako ne spadajo drugi načini opravljanja kmetijskih storitev.

Prav tako v okvir OKGD ne spada predelava kmetijskih pridelkov, pa tudi storitve predelave kot na primer storitev stiskanja olja, sušenje pridelkov ali storitev klanja živali. Take dejavnosti se lahko opravljajo kot dopolnilne dejavnosti na kmetiji ali v statusu samostojnega podjetnika posameznik ali družbe.

2.2 Potencialni tržni dohodek od pridelave na zemljiščih (katastrski dohodek)

Davčna osnova od potencialnega tržnega dohodka od pridelave na zemljiščih je katastrski dohodek, kot je ugotovljen na podlagi [ZUKD-2](#), ki med drugim določa:

- da je katastrski dohodek pavšalna ocena tržnega dohodka od dejavnosti kmetijstva in gozdarstva, ki bi ga bilo mogoče doseči s povprečno ravniyo pridelave kmetijskih in gozdarskih pridelkov na kmetijskih in gozdnih zemljiščih v RS glede na njihovo proizvodnjo sposobnost;
- da se katastrski dohodek izračuna kot razlika med tržno vrednostjo možne pridelave in stroški;
- da se katastrski dohodek izračuna na hektar površine posamezne vrste dejanske rabe zemljišča.

[ZUKD-2](#) v 3. členu določa, da katastrski dohodek ugotavlja ministrstvo, pristojno za finance, Geodetska uprava RS (v nadaljevanju: GURS) pa je pristojna za vodenje podatka o dejanski rabi kmetijskih zemljišč in za pripisovanje katastrskega dohodka kmetijskih in gozdnih zemljišč v zemljiški kataster. Katastrski dohodek se ugotavlja na podlagi podatkov ekonomskih računov za kmetijstvo in gozdarstvo, ki jih kot uradne podatke vodi Statistični urad Republike Slovenije.

2.2.1 Dejanska raba zemljišč

Za izračun katastrskega dohodka je pomembna vrsta dejanske rabe zemljišča, kot je evidentirana v zemljiškem katastru. V zemljiškem katastru se vodita dve osnovni vrsti dejanske rabe: kmetijska in gozdna.

Za namene ugotavljanja katastrskega dohodka pa se evidentirajo še naslednje vrste podrobnejše dejanske rabe, ki jih s šiframi določa [Pravilnik o evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč](#) (Uradni list RS, št. 122/08, 4/10 in 110/10):

- hmeljišče (1160);
- trajne rastline na njivskih površinah (1180);
- vinograd (1211);
- matičnjak (1212);
- intenzivni sadovnjak (1221);
- oljčnik (1230);
- ostali trajni nasadi (1240);
- plantaža gozdnega drevja (1420).

Podatek o dejanski rabi kmetijskih in gozdnih zemljišč se izvorno vodi v evidenci dejanske rabe pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo in gozdarstvo, od koder ga Geodetska uprava Republike Slovenije privzema v zemljiški kataster. Uskladitev podatka z dejanskim stanjem v naravi je torej potrebno urediti v izvorni evidenci.

2.2.2 Določanje katastrskega dohodka

Na podlagi [ZUKD-2](#) ločimo katastrski dohodek za kmetijska zemljišča in katastrski dohodek za gozdna zemljišča.

Katastrski dohodek za kmetijska zemljišča se deli glede na vrste podrobnejše dejanske rabe na:

- katastrski dohodek za kmetijska zemljišča brez evidentirane podrobnejše dejanske rabe, za trajne kulture na njivah, za matičnjak in za plantažo gozdnega drevja;
- katastrski dohodek za vinograd;
- katastrski dohodek za hmeljišče;
- katastrski dohodek za intenzivni sadovnjak in ostali trajni nasadi;
- katastrski dohodek za oljčnike.

Zakon, ki ureja katastrski dohodek, predpisuje tudi območja posebnih režimov za kmetovanje in gospodarjenje z gozdovi. To so območja, na katerih je zaradi okoljevarstvenih, naravovarstvenih in

drugih javnih interesov skladno s predpisi omejena ali onemogočena pridelava. Ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, določi navedena območja, ki zmanjšujejo katastrski dohodek za posamezno vrsto dejanske rabe zemljišča.

Katastrski dohodek za kmetijska zemljišča se izračuna v evrih na hektar glede na bonitetni razred, medtem ko se katastrski dohodek za gozdna zemljišča izračuna v evrih na hektar glede na rastiščni koeficient in boniteto. Skupni katastrski dohodek parcele gozdnega zemljišča je seštevek katastrskega dohodka, izračunanega ob upoštevanju rastiščnega koeficienta in katastrskega dohodka, izračunanega ob upoštevanju bonitete zemljišča. Zneski katastrskih dohodkov so objavljeni v Uredbi o določitvi lestvic katastrskega dohodka, pavšalne ocene dohodka na čebelji panj in območij posebnih režimov za kmetovanje in gospodarjenje z gozdovi za obdobje 2020-2022 - [Uredba o lestvici KD](#) (Uradni list RS, št. 39/19) in se vodijo v zemljiškem katastru.

Lestvica katastrskega dohodka za kmetijska zemljišča na hektar za leto 2021, kjer katastrski dohodek, ugotovljen po [ZUKD-2](#), znaša (v EUR/ha):

Boniteta	Kmetijsko zemljišče brez evidentirane podrobnejše dejanske rabe, trajne rastline na njivskih površinah, matičnjak, plantaža gozdnega drevja	Vinograd	Hmeljišče	Intenzivni sadovnjak, ostali trajni nasad	Oljčnik
1-10	17,26	213,61	460,19	846,79	129,22
11-20	43,16	226,97	488,95	899,71	137,29
21-30	69,05	238,98	514,84	947,35	144,56
31-40	82,00	249,66	537,85	989,69	151,02
41-50	86,31	259,01	557,98	1.026,73	156,68
51-60	90,63	267,02	575,24	1.058,49	161,52
61-70	94,95	275,03	592,50	1.090,24	166,37
71-80	99,26	281,70	606,88	1.116,70	170,41
81-90	103,58	287,04	618,38	1.137,87	173,64
91-100	107,89	291,05	627,01	1.153,75	176,06

Lestvica katastrskega dohodka za gozdna zemljišča za leto 2021 glede na rastiščni koeficient, kjer katastrski dohodek, ugotovljen po [ZUKD-2](#), znaša (v EUR/ha):

Rastiščni koeficient	KD v EUR na hektar
1	0,25
2-3	7,50
4-5	14,99
6-7	21,24
8-9	24,98
10-11	28,73
12-13	34,98
14-15	42,47

16-17	49,97
-------	-------

Lestvica katastrskega dohodka za gozdna zemljišča za leto 2021 glede na boniteto, kjer katastrski dohodek, ugotovljen po [ZUKD-2](#), znaša (v EUR/ha):

Boniteta	KD v EUR na hektar
1-10	6,29
11-20	15,10
21-30	21,39
31-40	25,17
41-50	28,94
51-60	35,24
61-70	50,34
71-80	62,92
81-90	75,50
91-100	100,67

Ne glede na navedeno se na podlagi 58. člena Zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID -19 – [ZIUPOPDVE](#) (Uradni list RS, št. 203/20) za leto 2021 davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov za pridelavo na zemljiščih določi v višini 50% katastrskega dohodka, kot je ugotovljen po predpisih o ugotavljanju katastrskega dohodka na dan 30. junij 2021.

Lestvica katastrskega dohodka za kmetijska zemljišča na hektar za leto 2021, kjer znaša katastrski dohodek 50% katastrskega dohodka, ugotovljenega po [ZUKD-2](#) (v EUR/ha):

Boniteta	Kmetijsko zemljišče brez evidentirane podrobnejše dejanske rabe, trajne rastline na njivskih površinah, matičnjak, plantaža gozdnega drevja	Vinograd	Hmeljišče	Intenzivni sadovnjak, ostali trajni nasad	Oljčnik
1-10	8,63	106,81	230,10	423,40	64,61
11-20	21,58	113,49	244,48	449,86	68,65
21-30	34,53	119,49	257,42	473,68	72,28
31-40	41,00	124,83	268,93	494,85	75,51
41-50	43,16	129,51	278,99	513,37	78,34
51-60	45,32	133,51	287,62	529,25	80,76
61-70	47,48	137,52	296,25	545,12	83,19
71-80	49,63	140,85	303,44	558,35	85,21
81-90	51,79	143,52	309,19	568,94	86,82
91-100	53,95	145,53	313,51	576,88	88,03

Lestvica katastrskega dohodka za gozdna zemljišča za leto 2021 glede na rastični koeficient, kjer znaša katastrski dohodek 50% katastrskega dohodka, ugotovljenega po [ZUKD-2](#), (v EUR/ha):

Rastišni koeficient	KD v EUR na hektar
1	0,13
2-3	3,75
4-5	7,50
6-7	10,62
8-9	12,49
10-11	14,37
12-13	17,49
14-15	21,24
16-17	24,99

Lestvica katastrskega dohodka za gozdna zemljišča na hektar za leto 2021 glede na boniteto, kjer znaša katastrski dohodek v vrednosti 50% katastrskega dohodka, ugotovljenega po [ZUKD-2](#), (v EUR/ha):

Boniteta	KD v EUR na hektar
1-10	3,15
11-20	7,55
21-30	10,70
31-40	12,59
41-50	14,47
51-60	17,62
61-70	25,17
71-80	31,46
81-90	37,75
91-100	50,34

[ZUKD-2](#) določa še dve dodatni vrsti katastrskega dohodka, ki se ne vodita v zemljiškem katastru in jih izračuna davčni organ pri odmeri akontacije dohodnine od dohodka iz OKGD. To sta:

- katastrski dohodek za posebne kulture, ki se izračuna v višini 1,3 katastrskega dohodka intenzivnega sadovnjaka in ostalih trajnih nasadov z boniteto med 51 in 60, ki za leto 2021 znaša 1.376,04 EUR/ha ($1,3 * 1.058,49$ EUR/ha) ter
- katastrski dohodek za vino, ki se izračuna v višini dvakratnika katastrskega dohodka vinograda z boniteto med 51 in 60 in za leto 2021 znaša 534,04 EUR/ha ($2 * 267,02$ EUR/ha).

Ne glede na zgoraj navedeno pa v skladu z določbo 58. člena [ZIUPOPDVE](#) znaša katastrski dohodek za posebne kulture za leto 2021, 688,02 EUR/ha (1,3 * 529,25 EUR/ha) ter katastrski dohodek za vino, 267,02 EUR/ha (2 * 133,51 EUR/ha).

Katastrski dohodek za posebne kulture in katastrski dohodek za vino se upoštevata kot dodatni katastrski dohodek. In sicer se dodatni katastrski dohodek za posebne kulture določi glede na površino, ki jo posamezno kmečko gospodinjstvo evidentira kot površino pod posebnimi kulturami pri Agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja. Dodatni katastrski dohodek za vino pa se določi ob upoštevanju količine proizvedenega vina, evidentiranega pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo, pri čemer se površina izračuna ob upoštevanju izhodišča, da se na hektar vinograda v povprečju pridelava 4.600 litrov vina. Povprečni pridelek vina na hektar je določen z zakonom [ZDoh-2](#). Na enak način se površina vinogradov za proizvodnjo vina in njim pripadajoči katastrski dohodek določi tudi za količine vina, ki jih zavezanci proizvedejo izven Republike Slovenije, pri čemer pa morajo o teh proizvedenih količinah vina davčnemu organu poročati zavezanci sami. Pri tem se dodatni katastrski dohodek za vino ne izračuna in dohodnina ne plača od dohodka od proizvodnje vina iz lastnega pridelka grozdja, če imajo člani kmečkega gospodinjstva v lasti ali uporabi manj kot 0,3 ha vinograda.

2.3 Potencialni tržni dohodki od pridelave v panjih

2.3.1 Opredelitev čebelarstva dejavnosti

Po Standardni klasifikaciji dejavnosti - [SKD 2008](#) se čebelarstvo (pridelava medu in čebeljega voska) šteje za kmetijsko dejavnost, in sicer kot reja drugih živali (oznaka A 01.490). Pri tem se kot čebelarstvo šteje dejavnost pridelave pridelkov, kot so čebelji med, satje, matični mleček, cvetni prah, surovi propolis, čebelji vosek in strup. Enako se za kmetijsko dejavnost po [ZUKD-2](#) šteje prodaja čebeljih družin, rojev in čebeljih matic.

Če ima čebelar v registru čebelnjakov registrirane čebelje panje, se navedeno lahko opravlja v okviru OKGD in davčna osnova od dohodka ugotavlja pavšalno, na podlagi potencialnega tržnega dohodka od pridelave v panjih, kot je določen s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka.

[Pravilnik o označevanju čebelnjakov in stojišč](#) (Uradni list RS, št. 117/08, 55/13 in 92/15) med drugim določa, da se mora v register čebelnjakov registrirati vsak čebelnjak. Za pravilno in pravočasno označitev čebelnjaka in posredovanje podatkov v register čebelnjakov je odgovoren čebelar. Pisno vlogo za registracijo čebelnjaka mora vložiti na ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, najkasneje 30 dni po naselitvi čebelnjaka.

Predelava medu in drugih čebeljih izdelkov se po [SKD 2008](#) uvrščata med dejavnosti predelave, zato je doseženi dohodek obdavčen kot dohodek iz dejavnosti (46. člen v povezavi s prvim odstavkom 47. člena [ZDoh-2](#)) in je čebelar dolžan davčno osnovo od teh dohodkov ugotavljati na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov in ne na podlagi potencialnih tržnih dohodkov od pridelave v panjih. Fizična oseba, ki se ukvarja s predelavo medu in drugih čebeljih izdelkov, se mora za opravljanje dejavnosti registrirati. V skladu z [Uredbo DDK](#) se predelava medu, cvetnega prahu, matičnega mlečka, propolisa in voska (opredeljena v SKD C10.890 - Proizvodnja drugih prehrabnih izdelkov, drugje nerazvrščenih, opredeljena kot proizvodnja izdelkov iz medu), lahko opravlja kot dopolnilna dejavnost na kmetiji. Prav tako se lahko opravlja kot dopolnilna dejavnost na kmetiji tudi proizvodnja medenih likerjev in tinkture iz propolisa (SKD C11.010 Proizvodnja žganih pijač). Dejavnost predelave pa se seveda lahko opravlja tudi kot samostojni podjetnik posameznik oziroma družba.

Pridelavo, ki ni zajeta v ugotavljanje pavšalne davčne osnove in se torej ne šteje za OKGD, lahko kot kmetijsko dejavnost fizična oseba opravlja na podlagi vpisa opravljanja dejavnosti v davčni register ali v statusu samostojnega podjetnika posameznika.

2.3.2 Pavšalno ugotavljanje davčne osnove od dohodka iz čebelarstva v okviru OKGD

Šesti odstavek 69. člena [ZDoh-2](#) določa, da se kot osnovna kmetijska dejavnost šteje čebelarstvo, določeno v [ZUKD-2](#) in vezano na panje, ki so evidentirani v registru čebelnjakov. Tem čebelarjem ni potrebno opravljanja dejavnosti registrirati pri davčnem organu. Lahko pa se tudi čebelarji v okviru kmečkega gospodinjstva prostovoljno odločijo, da bodo za svojo dejavnost in s tem za vso OKGD in drugo kmetijsko ter dopolnilno dejavnostjo na kmetiji v okviru kmečkega gospodinjstva, dohodek ugotavljali na način, kot to velja za dejavnost ali se registrirajo za opravljanje dejavnosti (kot samostojni podjetnik posameznik). V takem primeru se čebelarstva dejavnost obdavči z dohodkom iz dejavnosti, in sicer se davčna osnova lahko ugotavlja z upoštevanjem dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

Dohodek od čebelarstva v okviru kmečkega gospodinjstva, ki se ne odloči za ugotavljanje davčne osnove od dohodka iz OKGD na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, je v skladu z 69. členom [ZDoh-2](#) obdavčen na podlagi potencialnega tržnega dohodka od pridelave v panjih.

Davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov od pridelavo v panjih je v drugem odstavku 71. člena [ZDoh-2](#) določena v višini 70% pavšalne ocene dohodka na panj. Pavšalno oceno dohodka na panj v skladu s 3. in 11. členom [ZUKD-2](#) ugotovi ministrstvo, pristojno za finance.

V [Uredbi o lestvici KD](#) je določena pavšalna ocena dohodka na čebelji panj za obdobje 2020-2022 v višini 16,64 EUR na čebelji panj.

Na podlagi 58. člena [ZIUPOPVE](#) se za leto 2021 davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov za pridelavo v panjih določi v višini 35% pavšalne ocene dohodka na panj, kot je ugotovljena po predpisih o ugotavljanju katastrskega dohodka na dan 30. junij 2021.

Upošteva določbi [Uredbe o lestvici KD](#) in [ZIUPOPVE](#) znaša torej davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov za pridelavo v panjih za leto 2021 5,824 EUR/panj (35 % od 16,64 EUR/panj).

Kmečkemu gospodinjstvu, katerega dohodki iz čebelarstva so obdavčeni na podlagi pavšalne ocene dohodka na panj, se dodatno upošteva oprostitev dohodnine za prvih 40 čebeljih panjev, ki jih imajo v uporabi njegovi člani. To pomeni, da se ob izračunu skupnega dohodka kmečkega gospodinjstva dohodek od prvih 40 panjev ne upošteva na način, kot ga določa 8. točka prvega odstavka 26. člena [ZDoh-2](#) (davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov čebelarstva se vsakemu zavezancu, članu kmečkega gospodinjstva, ki ima v uporabi čebelje panje, zniža za delež, ugotovljen iz razmerja med številom oproščenih panjev in skupnim številom panjev v uporabi članov kmečkega gospodinjstva).

2.4 Drugi dohodki iz OKGD (kmetijske subvencije)

Drugi dohodki iz OKGD so po določbi 70. člena [ZDoh-2](#) plačila iz naslova ukrepov kmetijske politike in druga plačila iz naslova državnih pomoči, prejeta v zvezi z opravljanjem OKGD v okviru kmečkega gospodinjstva (v nadaljevanju: kmetijske subvencije).

Davčna osnova od kmetijskih subvencij je vsak posamezni dohodek. Za namene dohodnine se šteje, da vse subvencije pripadajo kmečkemu gospodinjstvu in se na podlagi četrtega odstavka 72. člena [ZDoh-2](#) posameznemu zavezancu, članu kmečkega gospodinjstva, za katerega se v skladu z 69. členom [ZDoh-2](#) šteje, da opravlja OKGD, za določitev njegove davčne osnove pripišejo v sorazmernem deležu glede na skupno število zavezancev v kmečkem gospodinjstvu.

Dohodek iz kmetijskih subvencij se torej ne pripiše le osebi, ki je kot predstavnica kmečkega gospodinjstva oziroma kmetije vložila vlogo za pridobitev subvencij (za tako osebo se v skladu s šestnajstim odstavkom 69. členom [ZDoh-2](#) šteje, da opravlja OKGD, tudi če nima v lasti ali uporabi kmetijskih in gozdnih zemljišč ali čebeljih panjev), ampak se pripiše vsem članom kmečkega gospodinjstva, za katere se šteje, da v okviru kmečkega gospodinjstva opravljajo OKGD.

V povezavi s 129. členom [ZDoh-2](#), ki določa predhodno akontacijo dohodnine od kmetijskih subvencij, Zakon o davčnem postopku - [ZDavP-2](#) (Uradni list RS, št. št. 13/11 – UPB, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 25/14 – ZFU, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17 in 13/18 – ZJF-H, 36/19, 66/19, 145/20 – odl.US in 203/20 - ZIUPOPDVE) izplačevalce teh dohodkov, kot plačnike davka, zavezuje k izračunu predhodne akontacije dohodnine od teh dohodkov, v obračunu davčnega odtegljaja.

2.4.1 Neobdavčljive kmetijske subvencije

[ZDoh-2](#) v 26. členu določa dohodke, pridobljene v zvezi z OKGD, od katerih se dohodnine ne izračuna in plača, če se dohodek ugotavlja pavšalno. Glede na to, izplačevalci dohodkov niso dolžni izračunati in plačati predhodne akontacije dohodnine od naslednjih izplačil:

1. dohodkov, ki so izplačani za ukrepe kmetijske politike, vezane na izvajanje tehnologij, ki presegajo obvezne standarde, določene za posamezne ukrepe kmetijske politike s predpisi Evropske unije, in sicer:
  - podpore za sheme kakovosti za kmetijske pridelke, kot jih določa 16. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 (UL L 347, 20. 12. 2013, str. 487; v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) št. 1305/2013);
  - kmetijsko - okoljska podnebna plačila, kot jih določa 28. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013;
  - plačila za ekološko kmetovanje, kot jih določa 29. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013;
  - plačila v okviru območij Natura 2000 in na podlagi okvirne direktive o vodah, kot jih določa 30. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013;
  - plačila za območja z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami, kot jih določata 31. in 32. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013;
  - plačila za dobrobit živali, kot jih določa 33. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013;
  - plačila za gozdarsko - okoljske in podnebne storitve ter ohranjanje gozdov, kot jih določa 34. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013;
  - plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje (t.i. plačilo za zeleno komponento) ter plačilo za območja z naravnimi omejitvami, kot sta določeni s 43. in 48. členom Uredbe (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. december 2013 o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 637/2008 in Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 608), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 1001/2014 z dne 18. julija 2014 o spremembi Priloge X k Uredbi (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike (UL L št. 281 z dne 25. 9. 2014, str. 1);
2. plačila iz naslova ukrepov kmetijske politike, pridobljenih v zvezi z dolgoročnimi vlaganji;

3. izplačila na podlagi zavarovanja za škodo na premoženju, ki se uporablja za opravljanje OKGD;
4. denarnih pomoči, ki jih posamezniki prejmejo zaradi naravnih in drugih nesreč ali odškodnin za škode, ki jih povzročijo prostoživeče živali ali zavarovane prostoživeče živalske vrste, določene v skladu s posebnimi predpisi;
5. plačil za vodenje knjigovodstva na kmetijah po uradni metodologiji EU za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev (Farm Accountancy Data Network – FADN), ki so namenjena vodenju knjigovodstva v zvezi z opravljanjem OKGD.

Za oprostitev dohodnine za dohodke, izplačane za ukrepe kmetijske politike, kot jih določa Uredba Sveta št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL L št. 277 z dne 21. 10. 2005, str. 1) se upošteva 2. točka 26. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14 in 23/15). To pomeni, da se oprostitev upošteva za dohodke v zvezi z opravljanjem OKGD iz 69. člena tega zakona, izplačanih za ukrepe kmetijske politike, kot jih določa Uredba Sveta št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL L št. 277 z dne 21. 10. 2005, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1698/2005/ES), in sicer za:

- plačila zaradi naravno omejenih možnosti na gorskih območjih in plačila za druga območja z omejenimi možnostmi, kot jih določa 37. člen Uredbe 1698/2005/ES
- plačila v okviru območij Natura 2000 in plačila, vezana na Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L št. 327 z dne 22. 12. 2000, str. 1), kot jih določata 38. in 46. člen Uredbe 1698/2005/ES,
- kmetijsko - okoljska plačila, kot jih določa 39. člen Uredbe 1698/2005/ES,
- plačila za dobro počutje živali, kot jih določa 40. člen Uredbe 1698/2005/ES,
- plačila za neproizvodne naložbe, kot jih določa 41. člen Uredbe 1698/2005/ES, in
- gozdarsko - okoljska plačila, kot jih določa 47. člen Uredbe 1698/2005/ES.

Neobdavčljive kmetijske subvencije se ne všttevajo v davčno osnovno od OKGD.

2.4.2 Obdavčljive kmetijske subvencije

Od drugih dohodkov iz 70. člena [ZDoh-2](#) se plačuje dohodnina glede na status prejemnika tega dohodka, to je od načina obdavčitve dohodka in sicer:

A) Prejemnik kmetijske subvencije ugotavlja davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov

V primeru, da so kmetijske subvencije izplačane osebi, ki ugotavlja davčno osnovo od dohodka iz OKGD na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, je prejemnik subvencije dolžan navedene dohodke prikazati v davčnem obračunu in izplačevalec ob izplačilu ne izračuna in ne plača predhodne akontacije dohodnine od teh dohodkov.

B) Prejemnik kmetijske subvencije davčno osnovo ugotavlja pavšalno (na podlagi katastrskega dohodka)

Izplačevalec kmetijskih subvencij je dolžan od izplačilu subvencij izračunati in plačati predhodno akontacijo dohodnine, če prejemnik teh dohodkov ugotavlja davčno osnovo od dohodka iz OKGD na

podlagi katastrskega dohodka iz poglavja III. 4 [ZDoh-2](#). Tretji odstavek 71. člena [ZDoh-2](#) določa, da je davčna osnova od teh dohodkov vsak posamezni dohodek.

Na podlagi drugega odstavka 129. člena [ZDoh-2](#) se predhodna akontacija dohodnine od kmetijskih subvencij, prejetih za račun fizičnih oseb, članov kmečkega gospodinjstva, izračuna in plača po enakih stopnjah, tako za rezidenta kot za nerezidenta:

- 10 % od davčne osnove, če je posamezno izplačilo večje od 200 evrov,
- 0 % od davčne osnove, če je posamezno izplačilo enako ali manjše od 200 evrov.

C) Kmetijska subvencija izplačana za račun članov agrarne ali pašne skupnosti

Kadar se kmetijske subvencije izplačujejo za račun članov agrarnih ali pašnih skupnosti, izplačevalec izračuna in plača predhodno akontacijo dohodnine od dela posamezne kmetijske subvencije, ki pripada fizičnim osebam, članom skupnosti, ki je zavezanec za dohodnino od dohodkov iz OKGD in davčno osnovo ugotavlja pavšalno, to je na podlagi katastrskega dohodka. Izplačevalec tako v imenu in za račun prejemnika kmetijske subvencije, za katerega se v takem primeru šteje posamezni član agrarne oziroma pašne skupnosti, obračuna predhodno akontacijo dohodnine.

Če so člani agrarne ali pašne skupnosti tudi pravne ali fizične osebe, ki dohodek svoje kmetijske in gozdarske dejavnosti ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, je izplačevalec kmetijskih subvencij dolžan del kmetijske subvencije, ki pripada tem članom, oddeliti od skupne kmetijske subvencije, izplačane na račun agrarne oziroma pašne skupnosti. Taki prejemniki subvencije pa so dolžni dohodek prikazati sami v davčnem obračunu.

2.5 Dejanski uporabnik kmetijskih in gozdnih zemljišč

Za namene dohodnine se dohodek iz OKGD načeloma pripiše osebam, ki imajo pravico uporabljati kmetijska in gozdna zemljišča in ne njihovim lastnikom. Podatek o uporabniku zemljišča se načeloma pridobi iz zemljiške knjige in zemljiškega katastra. V skladu s predpisi o kmetijskih zemljiščih je namreč treba vsako zakupno razmerje vknjižiti v zemljiški knjigi in v zemljiškem katastru. Vendar se navedena obveznost pogosto ne izvaja, zato štirinajsti odstavek 69. člena [ZDoh-2](#) določa, da se za namene [ZDoh-2](#), pravica uporabe zemljišča pripiše dejanskemu uporabniku zemljišča, na podlagi vloge neposredno pri davčnem organu.

Če kmetijsko ali gozdno zemljišče dejansko uporablja oseba, ki je član kmečkega gospodinjstva, v katerem noben član nima pravice do uporabe tega zemljišča na podlagi pravnega naslova v zemljiški knjigi in zemljiškem katastru, se za namene [ZDoh-2](#) ta pravica pripiše dejanskemu uporabniku zemljišča, na podlagi prijave dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč pri davčnem organu. Prenos pravice uporabe na drugo osebo je torej mogoče s prijavo pri davčnem organu urediti le med osebami, ki niso člani istega kmečkega gospodinjstva. Vlogi je treba priložiti sklenjeno pogodbo (ali drug dokument) med lastnikom in dejanskim uporabnikom, v kateri so navedeni podatki o parcelah, ki se dajejo v dejansko uporabo ter časovno obdobje najema oziroma zakupa teh parcel.

Vsebina in oblika obrazca [Vloge za določitev dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč](#) je objavljena na spletni strani [FURS](#).

Dejanski uporabnik kmetijskega in gozdnega zemljišča, ki nima pravice do uporabe zemljišča na podlagi pravnega naslova, evidentiranega v zemljiški knjigi ali zemljiškem katastru, davčnemu organu do 15. julija leta, za katero se dohodek ugotavlja, prijavi dejansko uporabo zemljišča na dan 30. junija leta, za

katero se dohodek ugotavlja. To pomeni, da za leto 2021 (po stanju na dan 30. junij 2021) zavezanec prijavi podatke do 15. julija 2021.

Na podlagi popolne in pravočasno vložene vloge za določitev dejanskega uporabnika, davčni organ pripiše dejanskemu uporabniku v davčno osnovo od odhodka iz OKGD tudi katastrski dohodek kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč navedenih v vlogi, ki se mu na podlagi sklenjene pogodbe (ali drugega dokumenta) dajejo v dejansko uporabo (72. člen [ZDoh-2](#)). Lastniku teh zemljišč, ki ugotavlja davčno osnovo od dohodka iz OKGD na podlagi katastrskega dohodka, pa se prizna oprostitev plačila dohodnine od katastrskega dohodka zemljišč, ki jih na podlagi sklenjene pogodbe daje v dejansko uporabo (14. točka prvega odstavka 73. člena [ZDoh-2](#)).

V primeru, da davčni organ ugotovi, da se zemljišče dejansko uporablja v okviru kmečkega gospodinjstva, katerega člani niso lastniki tega zemljišča, in seveda tudi niso prijaviteli pravice do dejanske uporabe, lahko kot dejanskega uporabnika določi člana kmečkega gospodinjstva z izkazanim najvišjim dohodkom iz OKGD.

2.6 Davčna obravnava posebnih kultur

Po novi metodi ugotavljanja katastrskega dohodka se katastrski dohodek določa tudi za pridelavo posebnih kultur. Če njihovo pridelavo zavezanec v skladu s [Pravilnikom o evidenci posebnih kultur](#) (Uradni list RS, št. 1/18) prijavi v okviru zbirnih vlog za uveljavljanje pravic iz naslova ukrepov kmetijske politike pri ARSKTRP, se taka pridelava skladno s četrtem odstavkom 69. člena [ZDoh-2 šteje](#) za osnovno kmetijsko dejavnost in njen dohodek določa na podlagi katastrskega dohodka. Če pa te prijave zavezanec ne opravi, se taka pridelava šteje za drugo kmetijsko dejavnost, ki jo mora izvajalec posebej priglasiti pri davčnem organu in zanjo dohodek ugotavljati na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih ali normiranih odhodkov.

Kot posebne kulture se v skladu s 6. točko prvega odstavka 2. člena [ZUKD-2](#) štejejo zelenjadnice in zelišča v intenzivni pridelavi (pridelava ene ali več zelenjadnic oziroma zelišč na isti površini v celotni rastni sezoni posameznega koledarskega leta), pridelava jagod, artičok in špargljev na njivah, pridelava semen in sadik poljščin, zelenjadnic in zelišč v tleh na prostem ali v tunelih ter reja polžev na njivi. [Seznam posebnih kultur](#), ki se lahko evidentirajo pri ARSKTRP, je objavljen na spletni strani [FURS](#).

Katastrski dohodek posebnih kultur davčni organ izračuna v skladu z določbami [ZUKD-2](#) in [Uredbe o lestvici KD](#) kot dodatni katastrski dohodek v višini 1,3-kratnika katastrskega dohodka intenzivnega sadovnjaka in ostalih trajnih nasadov z boniteto med 51 in 60.

Glede na to, da se v letu 2021 upošteva 50% katastrskega dohodka izračunanega po [ZUKD-2](#), znaša katastrski dohodek intenzivnega sadovnjaka in ostalih trajnih nasadov z boniteto med 51 in 60 529,25 EUR/ha. To pomeni, da se v letu 2021 za posebne kulture upošteva dodatni katastrski dohodek v višini 688,02 EUR/ha ($1,3 * 529,25$ EUR/ha).

V skladu z 72. členom [ZDoh-2](#) se katastrski dohodek od pridelave posebnih kultur v okviru kmečkega gospodinjstva pripiše posameznemu zavezancu za dohodnino od dohodka iz OKGD, članu kmečkega gospodinjstva, v sorazmernem deležu glede na skupno število zavezancev v kmečkem gospodinjstvu.

To pomeni, da se posebne kulture, če so ustrezno prijavljene, za namene dohodnine štejejo za del osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, razen če kmečko gospodinjstvo za tako pridelavo davčno osnovo od dohodka iz OKGD ne ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov in zemljišča, na katerih prideluje posebne kulture

na podlagi 15. točke prvega odstavka 73. člena [ZDoh-2](#) izvzame iz davčne osnove od katastrskega dohodka.

Še vedno pa je potrebno dohodek od pridelave in prodaje posebnih kultur ugotavljati na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov oziroma normiranih odhodkov, če kmečko gospodinjstvo dohodek iz OKGD ugotavlja na podlagi vodenja knjig in še ni preteklo 5 let od priglasitve ugotavljanja davčne osnove od dohodka iz OKGD na podlagi dejanskih prihodkov. Kmečko gospodinjstvo ne more prigrasiti izstopa iz tega načina obdavčitve do poteka 5-letnega roka.

Primeri, ko lahko zavezanec v letu 2021 dohodke iz pridelave in prodaje posebnih kultur ugotavlja na podlagi katastrskega dohodka:

A) Če so člani kmečkega gospodinjstva v letu 2010 davčno osnovo od dohodka iz OKGD ugotavljali na podlagi katastrskega dohodka in iz naslova pridelave in prodaje posebnih kultur nihče od članov kmečkega gospodinjstva nima v davčnem registru registrirane druge kmetijske dejavnosti ter do 31. oktobra 2010 davčnemu organu niso predložili Priglasitve začetka ugotavljanja davčne osnove od dohodka iz OKGD na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Pri tem pa so dolžni posebne kulture za leto 2021 ustrezno evidentirali pri ARSKTRP.

V teh primerih lahko zavezanec s 1. januarjem 2021 pridelavo in prodajo posebnih kultur opravlja v okviru OKGD, dohodek pa se ugotavlja na podlagi katastrskega dohodka.

B) V kolikor so člani kmečkega gospodinjstva v letu 2010 davčno osnovo od dohodka iz OKGD ugotavljali na podlagi katastrskega dohodka in do 31. oktobra 2010 davčnemu organu niso predložili Priglasitve začetka ugotavljanja davčne osnove od dohodka iz OKGD na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, pridelavo in prodajo posebnih kultur pa so v letu 2010 opravljali v okviru neregistrirane kmetijske dejavnosti, lahko s 1. januarjem 2021 tudi posebne kulture opravljajo v okviru OKGD, če najkasneje do 8. januarja 2021 nosilec pri pristojnem finančnem uradu vloži vlogo za izbris neregistrirane kmetijske dejavnosti pridelave ustreznih posebnih kultur iz davčnega registra (obrazec DR-03) z dnem 31. december 2010. V kolikor ima zavezanec v davčnem registru registrirane še druge kmetijske dejavnosti (ki se ne štejejo za posebne kulture), zavezanec ne vloži obrazca DR-03. Ne glede na to, pa lahko dohodek iz naslova posebnih kultur s 1. januarjem 2021 člani kmečkega gospodinjstva ugotavljajo na podlagi katastrskega dohodka, če so površine pod posebnimi kulturami za leto 2021 ustrezno evidentirane pri ARSKTRP, medtem ko so za druge registrirane kmetijske dejavnosti še vedno dolžni davčno osnovo ugotavljati na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

C) Če so člani kmečkega gospodinjstva v letu 2010 davčno osnovo od dohodka iz OKGD ugotavljali na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov in so v tem sistemu obdavčitve že pet let (od 1. januarja 2015), so lahko do 31. oktobra 2010 pri davčnem organu vložili priglasitev prenehanja ugotavljanja davčne osnove od dohodka iz OKGD na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov ter s 1. januarjem 2021 začeli dohodek iz OKGD ugotavljati na podlagi katastrskega dohodka. V teh primerih se tudi dohodek iz naslova posebnih kultur lahko ugotavljajo na podlagi katastrskega dohodka, če člani kmečkega gospodinjstva prijavijo površine pod posebnimi kulturami pri ARSKTRP.

V primeru, da ima zavezanec v davčnem registru evidentirane druge kmetijske dejavnosti se upošteva pravilo za izbris kot je že navedeno v točki b) tega poglavja.

2.7 Mali obseg prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdskih pridelkov

Na podlagi osmega odstavka 69. člena [ZDoh-2](#) se lahko določene dejavnosti prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov iz OKGD, ki so sicer del dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, in morajo biti registrirane kot dopolnilne dejavnosti na kmetiji, obravnavajo kot dejavnost malega obsega prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov, za katero se šteje, da je zaradi majhnega obsega in omejitev le na predelavo najbolj značilnih in pogostih kmetijskih pridelkov tesno povezana z OKGD. Take dejavnosti se sicer opravljajo v okviru registrirane dopolnilne dejavnosti na kmetiji, njihov dohodek, če ne preseže skupnega letnega zneska 3.500 evrov dohodnine oproščen. Namen rešitve je poenostavitev za zelo majhne obsege predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov, ki je tesno povezana s pridelavo surovin (kmetijsko oziroma gozdarsko dejavnostjo), nima pa še vseh bistvenih značilnosti samostojne dejavnosti, saj se ne opravlja trajno oziroma kontinuirano oziroma z namenom doseganja dohodka, ampak je bolj posledica optimizacije kmetijske dejavnosti (npr. občasne viške iz lastne porabe ali iz prodaje, z namenom preprečitve nastanka škode, predelati v izdelke) in zanjo praviloma velja, da stroški presegajo prihodke. Za preverjanje izpolnjevanja pogoja dohodkovnega praga pa morajo tudi take dejavnosti evidentirati izdane račune in o njih poročati davčnemu organu. Da je mogoče neke vrste prve stopnje predelave šteti za dejavnost malega obsega prve stopnje predelave, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

- člani kmečkega gospodinjstva, poleg predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov, ne opravljajo sami ali preko povezanih oseb, drugih dejavnosti na kmetiji, ki se lahko štejejo za dopolnilno dejavnost na kmetiji, razen dopolnilne dejavnosti predelave rastlinskih odpadkov ter proizvodnje in prodaje energije iz obnovljivih virov, storitev s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo in opremo ter ročnim delom ali svetovanja in usposabljanja v zvezi s kmetijsko, gozdarsko in dopolnilno dejavnostjo,
- člani kmečkega gospodinjstva ne ugotavljajo davčne osnove od dohodka iz OKGD na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov v letu, za katero se priglaja obravnava dohodka od malega obsega prve stopnje predelave,
- v davčnem letu pred davčnim letom, za katero priglajajo obravnava dohodka od malega obsega prve stopnje predelave, prihodki od te dejavnosti ne presegajo 3.500 evrov.

Kot prihodki se štejejo vsi prihodki iz dejavnosti, tako prihodki od prodaje kot tudi morebitni prihodki iz naslova subvencij.

Na podlagi 4. člena [ZIUOOPE](#) se ne glede na tretjo alinejo osmega odstavka 69. člena [ZDoh-2](#) za davčno leto 2021 kot pogoj šteje, da v davčnem letu pred davčnim letom, za katero priglajajo obravnava dohodka od malega obsega prve stopnje predelave, prihodki od te dejavnosti ne presegajo 7.000 evrov.

Za izdelke malega obsega prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov se štejejo: nerazkosane in razkosane klavne živali, moka in drugi mlevski izdelki, maslo, kislina in sladka smetana, kislina mleko, pinjenec, sirotka, jogurt, kefir, skuta in sir, vsi brez dodatka, kisano, sušeno, vloženo in drugače konzervirano sadje in zelenjava, sadni in vinski mošt, sadno vino, sadni in zelenjavni sok in sirup, sadni in vinski kis, jedilna olja razen oljčnega ter smola in oglje.

V primeru, da želi kmečko gospodinjstvo dohodek od malega obsega prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov izvzeti iz obdavčitve (uveljaviti oprostitev), so člani kmečkega

gospodinjstva dolžni registrirati dopolnilno dejavnost na kmetiji na pristojni upravni enoti, odgovorni član kmečkega gospodinjstva¹ pa pri davčnem organu opravi priglasitev posebnega režima.

[Priglasitev začetka obravnave dohodka iz malega obsega prve stopnje predelave lastnih pridelkov kot dohodka v zvezi z OKGD](#) je na podlagi 316.č člena [ZDavP-2](#) do 31. marca leta², za katero se priglasitev obravnava, dolžan opraviti odgovorni član kmečkega gospodinjstva (v imenu vseh članov kmečkega gospodinjstva) na obrazcu, ki je predpisan s [Pravilnikom o obrazcih za priglasitev začetka in konca obravnave dohodka iz malega obsega prve stopnje predelave lastnih pridelkov kot dohodka v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo](#). Način davčne obravnave dohodka iz naslova izdelkov malega obsega prve stopnje predelave po takšni priglasitvi velja vse do priglasitve prenehanja tovrstne obravnave dohodka pri davčnem organu. V navedenem pravilniku je objavljen tudi [Obrazec za prenehanje priglasitve](#).

2.7.1 Izdajanje računov, vodenje seznama izdanih računov in poročanje zbirnih podatkov davčnemu organu

Člani kmečkega gospodinjstva, ki so pri davčnem organu priglasili začetek obravnave dohodka iz malega obsega prve stopnje predelave lastnih pridelkov kot dohodka v zvezi z OKGD, so dolžni na podlagi 316.a člena [ZDavP-2](#) izdajati račune za te dobave in voditi seznam izdanih računov. Pri gotovinskem poslovanju mora biti račun izdan v skladu z 31.a členom [ZDavP-2](#). Več v zvezi z izdajanjem računov je dostopno na spletni strani [FURS](#), pri Računi, odgovori na vprašanja (glej odgovor na vprašanje št. 35).

Enkrat letno, do 31. marca tekočega leta za preteklo leto je odgovorni član kmečkega gospodinjstva davčnemu organu dolžan predložiti [zbirne podatke iz seznama izdanih računov](#) v skladu s [Pravilnikom o seznamu izdanih računov in predložitvi podatkov davčnemu organu v zvezi z malim obsegom prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov](#) (Uradni list RS, št. 85/16). Obveznost poročanja davčnemu organu pa ne nastane, če kmečko gospodinjstvo v letu 2021 ni prodalo nobenega izdelka iz naslova priglašene obravnave dohodka iz malega obsega prve stopnje predelave in v letu 2021 ni izdalo nobenega računa iz tega naslova.

V primeru, da se ob prodaji izdelka iz naslova priglašene obravnave dohodka iz malega obsega prve stopnje predelave ne izdajajo računi, ne vzpostavi in ne vodi seznam izdanih računov ali ne predloži davčnemu organu zbirne podatke, je v 10.a in 10.b točki prvega odstavka 397. člena [ZDavP-2](#) predpisana globa.

2.8 Prijava in obdavčitev kmetijskih in gozdnih zemljišč izven RS ter prijava in obdavčitev pridelka vina izven RS

Tudi dohodek od pridelave na kmetijskih in gozdnih zemljiščih izven RS ter proizvodnje vina iz lastnega pridelka grozdja izven RS se v skladu s sedmim in desetim odstavkom 69. člena [ZDoh-2](#) šteje za dohodek v okviru OKGD.

---

¹Odgovorni član kmečkega gospodinjstva je član kmečkega gospodinjstva, ki je nosilec kmetijskega gospodarstva v skladu s predpisi o kmetijstvu. Če nobeden od članov kmečkega gospodinjstva ni nosilec kmetijskega gospodarstva, se za odgovornega člana kmečkega gospodinjstva šteje član kmečkega gospodinjstva, ki ima izkazan najvišji dohodek iz OKGD.

² Kmečko gospodinjstvo, ki na novo začne z malim obsegom prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov in želi obravnavo tega dohodka v zvezi z OKGD, lahko priglasitev opravi v tekočem letu za tekoče leto.

Člani kmečkega gospodinjstva so v skladu s prvim odstavkom 316.b člena [ZDavP-2](#) dolžni davčnemu organu do 15. julija davčnega leta prijaviti površine kmetijskih in gozdnih zemljišč, ki jih imajo na dan 30. junija davčnega leta člani kmečkega gospodinjstva v uporabi izven RS. [Vloga za prijavo kmetijskih in gozdnih zemljišč izven RS](#) je objavljena na spletni strani [FURS](#).

Do 31. januarja tekočega leta za preteklo leto (za leto 2021 do 31. januarja 2022) pa je član kmečkega gospodinjstva dolžan v skladu z drugim odstavkom 316.b člena [ZDavP-2](#) davčnemu organu prijaviti količino proizvedenega vina iz lastnega pridelka grozdja kmečkega gospodinjstva izven RS. [Vloga za prijavo pridelave vina izven RS](#) je objavljena na spletni strani [FURS](#).

V primeru neprijave (oz. neprijave v predpisanem roku) kmetijskih in gozdnih zemljišč ter pridelka vina izven RS je za zavezanca predpisana globa v 397. členu [ZDavP-2](#).

Na podlagi pridobljenih podatkov o kmetijskih in gozdnih zemljiščih izven RS davčni organ izračuna davčno osnovo. Ta se tudi za zemljišča izven RS določi na podlagi katastrskega dohodka, vendar v povprečnem znesku. V skladu z 71. členom [ZDoh-2](#) je davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov kmetijskih in gozdnih zemljišč izven RS katastrski dohodek za kmetijsko zemljišče brez podrobnejše vrste dejanske rabe bonitete med 51 in 60, ter za gozdno zemljišče seštevek katastrskega dohodka rastiščnega koeficienta od 8 do 9 in katastrskega dohodka gozda z boniteto med 51 in 60.

Ne glede na navedeno pa je na podlagi 58. člena [ZIUPOPVE](#) za leto 2021 davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov kmetijskih in gozdnih zemljišč izven RS določena v višini 50% katastrskega dohodka za kmetijsko zemljišče brez podrobnejše vrste dejanske rabe z boniteto med 51 in 60 (45,32 EUR/ha), ter za gozdna zemljišča 30,11 EUR/ha kot seštevek katastrskega dohodka rastiščnega koeficienta od 8 do 9 (12,49 EUR/ha) in katastrskega dohodka gozda z boniteto med 51 in 60 (17,62 EUR/ha).

Katastrski dohodek za vino se izračuna na enak način kot za proizvodnjo vina v Sloveniji.

Katastrski dohodek od kmetijskih in gozdnih zemljišč izven RS in od proizvodnje vina izven RS se pripiše posameznemu zavezancu za dohodnino od dohodka iz OKGD, članu kmečkega gospodinjstva, v sorazmernem deležu glede na skupno število zavezancev v kmečkem gospodinjstvu.

2.9 Oprostitev dohodnine od katastrskega dohodka

[ZDoh-2](#) v 73. členu določa, da se v davčno osnovo od katastrskega dohodka na zahtevo zavezanca ne všteva katastrski dohodek zemljišč:

1. ki jih je na podlagi zakona trajno ali začasno prepovedano izkoriščati za kmetijsko pridelavo;
2. na katerih so nasipi, kanali, prekopi, jezovi in druge naprave za potrebe obrambe pred poplavami ali za osuševanje in namakanje;
3. ki ležijo znotraj visokovodnih nasipov;
4. na katerih so vrtni in drugi zaščitni nasadi ter varovalni gozdovi, kot obramba pred erozijo;
5. ki so v zemljiškem katastru označena kot zemljišča pod neodmerjenimi gozdnimi cestami;
6. na katerih so neodmerjene planinske poti;
7. na katerih so objekti za potrebe zaščite in reševanja pred naravnimi in drugimi nesrečami;
8. ki ležijo v obmejnem pasu in nad ali pod visokonapetostnimi daljnovodi in drugimi vodi, če je izkoriščanje v kmetijske namene onemogočeno;
9. na katerih so evidentirana vojna grobišča;
10. ki jih zavezanec odda skladno s predpisi o preživninskem varstvu kmetov;

11. ki jih na podlagi odločbe državnega organa o razlastitvi ali pogodbe, ki nadomešča razlastitev, ni mogoče uporabljati;
12. ki jih je zavezanec z odločbo o denacionalizaciji dobil v last, ne pa tudi v posest;
13. za katera je bilo skladno s predpisi izdano dovoljenje za gradnjo;
14. ki so dana v zakup, za dobo, navedeno v zakupni pogodbi;
15. ki se uporabljajo za doseganje dohodka, kot je določen v III.3. poglavju tega zakona;
16. ki so bila neuporabna ali slabše kakovosti, pa so z vlaganji postala uporabna ali bolj rodovitna, za obdobje treh let, z uveljavitvijo v prvem letu po usposobitvi ali izboljšanju;
17. na katerih se zasadijo novi vinogradi, hmeljišča, sadovnjaki ali drugi trajni nasadi, za obdobje treh let in za oljčne nasade za obdobje osmih let, z uveljavitvijo v prvem letu po zasaditvi;
18. ki se pogozdijo, za obdobje 30 let, z uveljavitvijo v prvem letu po pogozditvi;
19. na katerih so objekti posebnega pomena za obrambo ali ležijo v varnostnem območju takega objekta in se zanje predpiše ukrep varovanja.

V davčno osnovo od pavšalne ocene dohodka na panj se na zahtevo zavezanca ne všteva pavšalna ocena dohodka na panj, če se dohodek obdavčuje kot dohodek iz dejavnosti.

V prvem in četrtem odstavku 314. člena [ZDavP-2](#) je določeno, da davčni zavezanec oprostite iz 73. člena [ZDoh-2](#) uveljavlja z vlogo.

[Vlogo za oprostitev katastrskega dohodka](#), ki je dostopna na spletni strani [FURS](#), predloži zavezanec za dohodnino od dohodka iz OKGD, za katere se šteje fizična oseba, ki je v zemljiški knjigi oziroma zemljiškem katastru za posamezno kmetijsko ali gozdno zemljišče vpisana kot lastnik ali zakupnik ali je imetnik pravice uporabe zemljišča na podlagi drugega pravnega naslova.

V posameznem letu se priznajo vloge, za katere so bile vloge pri davčnem organu vložene do 30. junija leta, za katero se dohodnina odmerja.

Vloge ni potrebno vlagati za zemljišča pod neodmerjenimi gozdnimi cestami (5. točka prvega odstavka 73. člena [ZDoh-2](#)) in za zemljišča, na katerih so objekti posebnega pomena za obrambo ali ležijo v varnostnem območju takega objekta (19. točka prvega odstavka 73. člena [ZDoh-2](#)). Navedeni oprostivi davčni organ upošteva po uradni dolžnosti na podlagi podatkov Zavoda za gozdove Slovenije in ministra, pristojnega za obrambo.

Zavezanec, ki davčno osnovo od dohodka iz OKGD ugotavlja na podlagi katastrskega dohodka, lahko posamezna zemljišča na podlagi vloge, ki jo predloži davčnemu organ v skladu s 15. točko prvega odstavka 73. člena [ZDoh-2](#), izvzame iz pavšalnega ugotavljanja davčne osnove, kadar ta zemljišča uporablja za doseganje dohodka druga fizična oseba, ki opravlja registrirano kmetijsko dejavnost v skladu s III.3. poglavja [ZDoh-2](#) in davčno osnovo od te dejavnosti ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Za navedena razmerja morajo obstajati ustrezne listine oziroma mora biti sklenjeno pogodbeno razmerje.

Zavezanec mora davčni organ obvestiti o prenehanju razlogov za posamezno oprostitev.

Zavezancem iz 304. člena [ZDavP-2](#), ki so priglasili ugotavljanje davčne osnove od dohodka iz OKGD na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov ali na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, pravica do oprostitev po 73. členu [ZDoh-2](#) preneha po uradni dolžnosti na podlagi odločbe o ugotavljanju davčne osnove od dohodka iz OKGD na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih dohodkov.

2.10 Olajšava za investicije v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost

Davčni zavezanec za dohodek iz OKGD lahko v skladu s 73.a členom [ZDoh-2](#) za vlaganja v osnovna sredstva in opremo v povezavi z OKGD na kmečkem gospodinjstvu ali v okviru agrarne skupnosti uveljavlja olajšavo za investiranje v OKGD (v nadaljevanju: olajšava) v višini 40 % vložene zneska, vendar največ v višini 63 % davčne osnove od OKGD. [Več o uveljavljanju olajšave.](#)

3.0 ODMERA AKONTACIJE DOHODNINE OD DOHODKA IZ OKGD

3.1 Obračun predhodne akontacije dohodnine od drugih dohodkov, povezanih z OKGD (davčni odtegljaj)

Izplačevalci drugih dohodkov iz OKGD so davčnemu organu ob izplačilu zavezancem iz točk B in C poglavja 2.4.2 dolžni predložiti obračun davčnih odtegljajev ([obrazec REK-2](#)) na način, kot je to določeno v [Pravilniku o vsebini in obliki obračuna davčnih odtegljajev ter o načinu predložitve davčnemu organu](#) (Uradni list RS, št. 37/08, 64/08, 62/09, 22/10, 109/10, 107/12, 32/13, 85/13, 108/13, 22/14, 93/14, 101/15, 60/16, 79/16, 63/17, 78/18, 29/19 in 80/19).

Izplačevalec obrazec REK-2 predloži preko spletnega portala eDavki najkasneje na dan izplačila dohodka, pri čemer s predpisanega seznama vrst dohodkov izbere ustrezno šifro dohodka. [Več informacij o obrazcih REK-2.](#)

V primeru, da zavezanec oziroma njegovo kmečko gospodinjstvo prejme obdavčljivo kmetijsko subvencijo, je njen izplačevalec dolžan izračunati, odtegniti in plačati predhodno akontacijo dohodnine (oziroma kadar gre za zavezanca nerezidenta akontacijo dohodnine) že ob izplačilu. V skladu z drugim odstavkom 129. člena [ZDoh-2](#) izplačevalec kmetijske subvencije akontacijo oziroma predhodno akontacijo dohodnine izračuna in plača od davčne osnove, ki je skladno s tretjim odstavkom 71. člena [ZDoh-2](#) vsak posamezni dohodek. Na podlagi drugega odstavka 129. člena [ZDoh-2](#) se akontacija oziroma predhodna akontacija dohodnine od kmetijskih subvencij izračuna in plača po stopnji:

- 10 % od davčne osnove, če je posamezno izplačilo večje od 200 evrov,
- 0 % od davčne osnove, če je posamezno izplačilo enako ali manjše od 200 evrov.

3.2 Poročanje z datoteko VIRSKUPKM.DAT

V šestem odstavku 340. člena [ZDavP-2](#) je določeno, da ARSKTRP, Zavod za gozdove Slovenije ter drugi izplačevalci kmetijskih subvencij, ki jih izplačujejo za račun zavezancev, članov agrarne ali pašne skupnosti, ki se po predpisih o kmetijstvu štejejo za samostojno kmetijsko gospodarstvo, za katere se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, predhodna akontacija izračuna in plača od osnove od kmetijskih subvencij, pošljejo davčnemu organu podatke, potrebne za pripis davčne osnove in predhodne akontacije dohodnine od kmetijskih subvencij posameznemu davčnemu zavezancu ter podatke za identifikacijo zavezanca za davek in zavezanca za dajanje podatkov, do 15. januarja tekočega leta za preteklo leto (za leto 2021 do 15. januarja 2022).

Izplačevalci za vsako agrarno ali pašno skupnost pošljejo podatke po stanju na dan 30. junija leta, za katero se predhodna akontacija odmerja, in sicer enolično identifikacijo osebe, ki ji je bil dohodek izplačan, in seznam članov skupnosti fizičnih oseb, zavezancev za dohodnino od dohodkov po poglavju III.4 [ZDoh-2](#), z enoličnimi identifikatorji ter pripadajočimi lastniškimi deleži ali deleži skupnosti, ki jih imajo v uporabi. V navedenih primerih izplačevalci pošljejo podatke davčnemu organu preko spletnega portala eDavki v datoteki VIRSKUPKM.DAT.

[Pravilnik o dostavi podatkov za odmero dohodnine od drugih dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti](#) (Uradni list RS, št. 94/14) v 4. členu določa, da ti izplačevalci poročajo v obliki in

na način določen v Prilogi 2 tega pravilnika. To pomeni, da se podatki o članih agrarnih in pašnih skupnosti, katerim so se v preteklem letu izplačale kmetijske subvencije, ki se všttevajo v davčno osnovo, zapišejo v datoteki z imenom VIRSKUPKM.DAT.

3.3 Poročanje z datoteko VIROPRKM.DAT

Izplačevalci drugih dohodkov iz OKGD so dolžni do 31. januarja tekočega leta za preteklo leto (za leto 2021 do 31. januarja 2022) poročati davčnemu organu o drugih dohodkih iz naslova OKGD, ki so v skladu s 26. členom [ZDoh-2](#) oproščeni plačila dohodnine od dohodka iz OKGD.

V navedenih primerih izplačevalci pošljejo podatke davčnemu organu preko spletnega portala eDavki v datoteki VIROPRKM.DAT.

[Pravilnik o dostavi podatkov za odmero dohodnine](#) (Uradni list RS, št. 100/13, 32/15, 38/16, 83/16 in 80/19) določa, da so izplačevalci dolžni poročati podatke v obliki in na način, kot je predpisan v poglavju 2.7 Priloge, ki je sestavni del navedenega pravilnika.

3.4. Odmera akontacije dohodnine od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj

Akontacijo dohodnine od dohodka iz OKGD za rezidenta odmeri davčni organ z odločbo, izdano do 30. marca tekočega leta za preteklo leto. Z odmerno odločbo se določi plačilo poročana izračunane davčne obveznosti z že obračunano obveznostjo za preteklo leto (2021) ter plačilo obroka akontacije za tekoče leto (2022). Obrok za tekoče leto (2022) znaša 70 odstotkov akontacije dohodnine za preteklo leto (2021). Stopnji akontacije dohodnine od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj za zavezanca za dohodnino od dohodkov iz OKGD – rezidenta³ sta:

- 10 % od davčne osnove, če skupni znesek katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj na posameznega zavezanca enak ali večji od 10 % povprečne plače v Sloveniji za preteklo leto;
- 0 % od davčne osnove, če je skupni znesek katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj na posameznega zavezanca manjši od 10 % povprečne plače v Sloveniji za preteklo leto.

Na podlagi teh podatkov davčni organ zavezancem za dohodnino od dohodka iz OKGD - rezidentom - v skladu s 315. členom [ZDavP-2](#), izda odločbo o odmeri obveznosti iz kmetijstva za davčno leto, v kateri poleg odmere akontacije dohodnine od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj, zavezanca za dohodnino obvesti tudi o davčni osnovi od prejetih kmetijskih subvencijah in med letom plačani predhodni akontaciji dohodnine iz tega naslova, ki mu pripada v sorazmernem deležu glede na skupno število zavezancev v kmečkem gospodinjstvu (četrti odstavek 72. člena [ZDoh-2](#)).

Zavezancu za dohodnino od dohodka iz OKGD, kateremu med letom ni bila odmerjena akontacija dohodnine, se katastrski dohodek, pavšalna ocena dohodka na panj in kmetijske subvencije upoštevajo le pri letni odmeri dohodnine.

---

³ ZDoh-2 v 6. členu določa, da je zavezanec rezident Slovenije v kateremkoli času v davčnem letu, če v tem času izpolnjuje katerega od naslednjih pogojev: 1. ima uradno prijavljeno stalno prebivališče v Sloveniji; 2. biva izven Slovenije zaradi zaposlitve kot javni uslužbenec z diplomatskim ali konzularnim statusom, ali je zakonec ali vzdrževani družinski član takega javnega uslužbenca in prebiva s to osebo; 3. je bil rezident Slovenije v kateremkoli obdobju preteklega ali tekočega leta in biva izven Slovenije zaradi zaposlitve; 4. je bil rezident Slovenije v kateremkoli obdobju preteklega ali tekočega leta in biva izven Slovenije zaradi opravljanja funkcije poslanca v Evropskem parlamentu; 5. ima svoje običajno bivališče ali središče svojih osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji, ali 6. je v kateremkoli času v davčnem letu prisoten v Sloveniji skupno več kot 183 dni.

Na enak način davčni organ izda odločbo o odmeri obveznosti iz kmetijstva nerezidentom, v kateri po stopnji 16 % izračuna akontacijo dohodnine od dohodka iz OKGD, pripisanega nerezidentu. Akontacija dohodnine se zavezancu, nerezidentu, šteje kot dokončen davek. V odločbi se odloči tudi o poročunu akontacije dohodnine od kmetijskih subvencij nerezidenta, ugotovljene z odločbo, s predhodno akontacijo dohodnine od kmetijskih subvencij pripisane nerezidentu.

4.0 OBDAVČITEV NA PODLAGI DEJANSKIH PRIHODKOV IN DEJANSKIH ODHODKOV OZIROMA DEJANSKIH PRIHODKOV IN NORMIRANIH ODHODKOV

47. člena [ZDoh-2](#) določa, da se opravljanje OKGD šteje za dohodek iz dejavnosti, če se njena davčna osnova ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Za tak način ugotavljanja davčne osnove se lahko člani kmečkega gospodinjstva prostovoljno odločijo, ob pogojih:

- da eden od članov kmečkega gospodinjstva postane nosilec te dejavnosti in vseh drugih kmetijskih dejavnosti ter dopolnilnih dejavnosti, ki se opravljajo v okviru kmečkega gospodinjstva,
- da se dejavnost prijavlja pri davčnem organu in
- da se nosilec zaveže, da bo izbrani način ugotavljanja dohodka iz dejavnosti uporabljal najmanj pet davčnih let.

V takem primeru je nosilec dejavnosti zavezanec za dohodnino od vseh dohodkov kmečkega gospodinjstva (torej dohodkov vseh članov kmečkega gospodinjstva) iz OKGD, druge kmetijske dejavnosti in dopolnilnih dejavnosti na kmetiji.

Več informacij o ugotavljanju davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov oziroma na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov se nahaja v dokumentih objavljenih na spletni strani FURS: [Dohodnina - Dohodek iz dejavnosti](#).

5.0 VPRAŠANJA IN ODGOVORI - OSNOVNA KMETIJSKA IN OSNOVNA GOZDARSKA DEJAVNOST

Kazalo

Vprašanje 1: Kakšna je razlika med pavšalnim ugotavljanjem davčne osnove od dohodka iz OKGD in ugotavljanjem davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih oziroma normiranih odhodkov?

Vprašanje 2: Katere poljščine se lahko opravlja v okviru OKGD na kmetijskih zemljiščih brez prijave posebnih kultur?

Vprašanje 3: Ali se v okviru OKGD lahko opravlja pridelava jagod na njivah?

Vprašanje 4: Katere kulture se lahko pridelujejo v okviru posebnih kultur?

Vprašanje 5: Ali se intenzivna pridelava špargljev in artičok šteje za posebne kulture?

Vprašanje 6: Kaj mora zavezanec storiti, da posebne kulture lahko opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 7: Kaj pomeni, če zavezanec ne prijavi površin pod posebnimi kulturami?

Vprašanje 8: Ali se v okviru OKGD lahko opravlja vzreja plemenskih živali?

Vprašanje 9: Ali se vino in oljčno olje lahko prodajata v okviru OKGD?

Vprašanje 10: Ali se čebelarstvo šteje v okvir OKGD?

Vprašanje 11: Kako se obravnava pridelava medu in drugih čebeljih pridelkov?

Vprašanje 12: Kdo in kako lahko prodaja pridelke iz OKGD?

Vprašanje 13: Kaj če lastnik kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč teh zemljišč ne uporablja in jih daje v najem ali dejansko uporabo drugi osebi, ki ni član kmečkega gospodinjstva lastnika?

Vprašanje 14: Kdaj se gojenje čebule, česna in fižola lahko opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 15: Ali se pridelava kmet. pridelkov v rastlinjaku lahko opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 16: Pod kakšnimi pogoji se intenzivna pridelava drugega jagodičevja (ameriške borovnice, ribez, maline, robide, kosmulje ipd.) lahko opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 17: Ali se lahko med, ki ga pridelava kmečko gospodinjstvo v okviru OKGD, prodaja v planinski koči?

Vprašanje 18: Katere dejavnosti se uvrščajo v osnovno gozdarsko dejavnost, ki je obdavčena na podlagi KD gozdnih zemljišč?

Vprašanje 19: Ali se prodaja kokošjih jajc lahko opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 20: Ali se prodaja kravjega mleka lahko opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 21: Na kakšen način lahko gojim polže na njivah?

Vprašanje 22: Ali se prodaja gob in bele omele lahko opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 23: Ali se proizvodnja teranovega likerja lahko opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 24: Ali se v Sloveniji lahko v okviru OKGD prodaja kmetijske pridelke, pridelane na kmetijskih zemljiščih izven Slovenije?

Vprašanje 25: Na kakšen način se lahko prideluje in prodaja mlad in pozni krompir?

Vprašanje 26: Kdaj se prodaja lesnih sekancev lahko opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 27: Ali se pridelava limon lahko opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 28: Ali se pridelava okrasnih buč lahko opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 29: Ali se proizvodnja butelčnega vina šteje za vino in se lahko opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 30: Ali se prodaja pečene koruze lahko opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 31: Ali se lahko oskrba tujih konj opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 32: Kdaj se reja živali lahko šteje za OKGD?

Vprašanje 33: Ali lahko člani planin ali skupnih pašnikov prodajajo skuta v okviru OKGD?

Vprašanje 34: Za katera kmetijska in gozdna zemljišča se lahko uveljavlja oprostitev plačila dohodnine od katastrskega dohodka?

Vprašanje 35: Kaj je to mali obseg prve stopnje predelave lastnih kmetijskih pridelkov?

Vprašanje 36: Pri MKGP je tri člansko kmečko gospodinjstvo za leto 2021 prijavilo 9.000 litrov proizvedenega vina, pridelanega iz lastnega pridelka grozdja. Kako se izračuna KD vina?

Vprašanje 37: Ali se prodaja sadik mačeh lahko opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 38: Ali se prodaja grozdnih pešk lahko opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 39: Ali se prodaja olja iz grozdnih pešk lahko opravlja v okviru malega obsega prve stopnje predelave?

Vprašanje 40: Ali se pridelava aronije lahko opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 41: Ali se pridelava orehov lahko opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 42: Ali se bale sena lahko prodajajo v okviru OKGD?

Vprašanje 43: Ali se oskrba oziroma pitanje tujih živali lahko opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 44: Ali se reja psov in mačk lahko opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 45: Ali se prodaja sliv lahko opravlja v okviru OKGD?

Vprašanje 46: Kako se članom agrarnih skupnosti pripisuje katastrski dohodek zemljišč, s katerimi razpolaga agrarna skupnost?

Vprašanje 47: Kako se članom agrarnih skupnosti pripisujejo subvencije, prejete za račun članov agrarnih skupnosti?

Vprašanje 48: Ali so dohodki od prodaje kaše iz prosa lahko obdavčeni na podlagi katastrskega dohodka kmetijskih zemljišč?

Vprašanje 49: V skladu z Uredbo o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo so tudi kmetje zavezani, da zaračunavajo nosilno embalažo. Kako lahko to storijo kmetje, ki prodajajo pridelke iz OKGD in so obdavčeni po katastrskem dohodku?

Vprašanje 50: Kakšna je davčna obravnava dohodkov iz naslova prodaje sušenih zelišč?

Vprašanje 51: Kakšna je davčna obravnava dohodkov iz naslova nabiranja oziroma gojenja regrata?

Vprašanje 52: Ali se denarno nadomestilo za služnost in odškodnina za predčasno sečnjo štejeta za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti?

Vprašanje 53: Kakšna je davčna obravnava odškodnine zaradi izpada dohodka kot posledice razlastitve kmetijskega zemljišča?

Vprašanje 54: Ali se denarno nadomestilo za izgubljeni dohodek kot posledica začasne nemožnosti uporabe kmetijskega zemljišča, ki ga prejme zavezanec, za katerega se dohodek iz OKGD ugotavlja na podlagi pavšalno ocenjenega katastrskega dohodka, šteje za dohodek iz OKGD?

Vprašanje 1: Kakšna je razlika med pavšalnim ugotavljanjem davčne osnove od dohodka iz OKGD in ugotavljanjem davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih oziroma normiranih odhodkov?

Odgovor: Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) se lahko ugotavlja pavšalno, na podlagi katastrskega dohodka (KD) in pavšalne ocene dohodka na panj, ali na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

V primeru, da se dohodek iz OKGD ugotavlja pavšalno (poglavje III. 4. [ZDoh-2](#)), te dejavnosti ni treba prigrasiti oziroma registrirati, ampak kmečko gospodinjstvo identificira in evidentira v svoji evidenci davčni organ na podlagi odmere obveznosti iz kmetijstva po uradni dolžnosti. Prav tako v takem primeru za ugotavljanje dohodka ni potrebno voditi in izkazovati nobenih evidenc (knjigovodstva). KD se namreč izračuna na podlagi predpisov o ugotavljanju KD in nato pripiše k posameznemu kmetijskemu in gozdnemu zemljišču v zemljiškem katastru, kot dohodek iz pridelave pa se posameznemu zavezancu (uporabniku zemljišča) pripiše glede na obseg zemljišč, ki jih ima v uporabi. Enako se pavšalna ocena dohodka na panj izračuna na podlagi predpisa o ugotavljanju KD in nato pripiše uporabniku na podlagi čebeljih panjev, ki jih ima evidentirane v registru čebeljakov. V primeru pavšalno ugotovljene davčne osnove torej zavezancem ni potrebno voditi knjigovodstva, pomembno pa je, da zavezanci zagotovijo pravilno evidentiranje zemljišč v zemljiškem katastru, da v skladu s predpisi o kmetijstvu dosledno prijavljajo površine pod posebnimi kulturami in proizvodnjo vina in da prijavijo dejanske površine kmetijskih in gozdnih zemljišč in panje, ki jih uporabljajo (pri davčnem organu).

Tudi druge dohodke iz naslova opravljanja OKGD (subvencije) za namene ugotavljanja dohodka iz OKGD davčni organ pridobi od izplačevalcev po uradni dolžnosti. Subvencije se pripišejo dejanskemu prejemniku in drugim članom kmečkega gospodinjstva, ki imajo v uporabi kmetijska in gozdna zemljišča ali čebelje panje v sorazmernem deležu, glede na skupno število takih oseb v kmečkem gospodinjstvu.

Davčna osnova od dohodka iz OKGD je za posameznega zavezanca vsota KD dohodka kmetijskih in gozdnih zemljišč, ki jih ima v uporabi, zmanjšana za KD zemljišč, za katera se uveljavi oprostitev po 73. členu [ZDoh-2](#), 70 % pavšalne ocene dohodka na panj za panje, ki jih ima v uporabi, pripadajoči delež KD posebnih kultur, KD vina in KD kmetijskih in gozdnih zemljišč, ki jim imajo člani kmečkega gospodinjstva v uporabi izven Slovenije ter pripadajoči delež dejansko prejetih obdavčenih subvencij. Članom kmečkega gospodinjstva, ki so zavezanci za dohodnino od dohodka iz OKGD, Finančna uprava Republike Slovenije izda odločbo, v kateri odloči o davčni osnovi dohodka iz OKGD in akontaciji dohodnine.

Ne glede na navedeno se na podlagi 58. člena [ZIUPOPdve](#) za leto 2021 davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov za pridelavo na zemljiščih določi v višini 50% katastrskega dohodka, kot je ugotovljen po predpisih o ugotavljanju katastrskega dohodka na dan 30. junij 2021 in davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov za pridelavo v panjih v višini 35% pavšalne ocene dohodka na panj, kot je ugotovljena po predpisih o ugotavljanju katastrskega dohodka na dan 30. junij 2021.

Pri opravljanju OKGD, kjer se dohodek iz te dejavnosti ugotavlja pavšalno velja, ob izpolnjevanju določenih pogojev, izjema od obveznosti izdajanja računov. 143. člen [Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost](#) določa, da se obveznost izdajanja računov v skladu z drugim odstavkom 81. člena Zakona o davku na dodano vrednost - [ZDDV-1](#) ne nanaša na davčne zavezance iz drugega odstavka 94. člena [ZDDV-1](#), kadar opravljajo dobavo kmetijskih in gozdarskih pridelkov in storitev neposredno končnemu potrošniku (npr. neposredna prodaja na domu, prodaja od vrat do vrat, neposredna prodaja na premičnih stojnicah, na tržnicah) ali za lastno rabo v okviru kmečkega gospodinjstva davčnega zavezanca. Po drugi strani pa tudi računi za prodajo pridelkov iz OKGD, izdani drugim kupcem, (ki opravljajo dejavnost in račune potrebujejo za svoje knjigovodstvo) ne vplivajo na obdavčitev prodajalca.

V primeru, da se dohodek od OKGD ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov (poglavje III. 3. [ZDoh-2](#)), je nosilec dejavnosti kot zavezanec za dohodnino od dohodka iz dejavnosti dolžan opravljanje dejavnosti ustrezno registrirati ali prigrasiti. Za tako dejavnost veljajo enaki predpisi glede vodenja poslovnih knjig oziroma evidenc ter izdajanja računov kot za samostojne podjetnike posameznike. Za vsako dobavo blaga ali opravljeno storitev je tak zavezanec dolžan izdati račun, ki ga tudi vključi v davčni obračun akontacije dohodnine oziroma dohodnine (v nadaljevanju: davčni obračun), v katerem izračuna davčno osnovo in akontacijo dohodnine oziroma dohodnino. Prav tako je zavezanec dolžan v davčni obračun vključiti subvencije, ki jih je prejel sam ali pa eden od članov njegovega kmečkega gospodinjstva. Zavezanec je dolžan davčni obračun enkrat letno predložiti davčnemu organu.

Vprašanje 2: Katere poljščine se lahko prideluje v okviru OKGD na kmetijskih zemljiščih brez prijave posebnih kultur?

Odgovor: Na kmetijskih zemljiščih brez evidentirane podrobnejše dejanske rabe se lahko v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) in brez prijave posebnih kultur pridelujejo vse poljščine. Po definiciji ZUKD-2 (6. točka 2. člena) so posebne kulture tisti pridelki, ki so rezultat pridelava ene ali več zelenjadnic oziroma zelišč na isti površini v celotni rastni sezoni posameznega koledarskega leta. Za OKGD, ki je obdavčena le na podlagi KD kmetijskih zemljišč, se torej šteje pridelava pridelkov, ki jih je mogoče glede na tehnologijo in intenzivnost pridelave enačiti s pridelki, ki se pridelujejo s poljedelsko tehnologijo.

Vprašanje 3: Ali se v okviru OKGD lahko opravlja pridelava jagod na njivah?

Odgovor: Pridelava jagod na njivah se lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) le kot posebna kultura. To pomeni, da mora zavezanec površine, na katerih goji jagode na njivah, prijaviti na zbirni vlogi pri Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, dohodek iz OKGD pa ne sme ugotavljati na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

Vprašanje 4: Katere kulture se lahko pridelujejo v okviru posebnih kultur?

Odgovor: Za posebne kulture se štejejo zelenjadnice in zelišča v intenzivni pridelavi, jagode na njivah, semena in sadike poljščin, ki se pridelujejo na tleh na prostem ali v tunelih ter reja polžev na njivah. [Podrobnejši seznam posebnih kultur](#) je objavljen na spletni strani Finančne uprave Republike Slovenije.

Vprašanje 5: Ali se intenzivna pridelava špargljev in artičok šteje za posebne kulture?

Odgovor: Intenzivna pridelava špargljev in artičok na njivah se šteje za posebno kulturo, ki se lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, če zavezanec na zbirni vlogi pri Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja prijavi površine pod katerimi prideluje navedeni kulturi.

Vprašanje 6: Kaj mora zavezanec storiti, da posebne kulture lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Zavezanec je dolžan površine pod posebnimi kulturami prijaviti na zbirni vlogi pri Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) pa ne sme ugotavljati na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

Vprašanje 7: Kaj pomeni, če zavezanec ne prijavi površin pod posebnimi kulturami?

Odgovor: Zavezanec, ki ne prijavi površin pod posebnimi kulturami, a kljub temu prideluje in prodaja posebne kulture, navedeno ne more opravljati v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti. V tem primeru se je dolžan ustrezno registrirati dejavnost. Obstaja možnost, da za namene obdavčitve, na podlagi četrtega odstavka 52. člena Zakona o finančni upravi – [ZFU](#), pri davčnem organu opravi vpis druge kmetijske dejavnosti v davčni register.

Vprašanje 8: Ali se v okviru OKGD lahko opravlja vzreja plemenskih živali?

Odgovor: Vzreja plemenskih živali (npr. konj), se lahko opravlja kot osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), če rejec večino krme zagotovi s svojih površin in dokler iz aktivnosti in namena opravljanja dejavnosti ni ugotovljeno, da ne gre več za kmetijsko dejavnost (na primer vzreja za jahanje, kasaštvo itd. ne more biti OKGD).

Vprašanje 9: Ali se vino in oljčno olje lahko prodajata v okviru OKGD?

Odgovor: Proizvodnja vina iz lastnega pridelka grozdja in pridelava oljčnega olja iz lastnega pridelka oljk sta izjemi, ko se izdelek nekmetijske dejavnosti (proizvod / predelava kmetijskega pridelka) šteje za del osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) in se torej lahko prodaja v okviru OKGD, katere dohodek je obdavčen na podlagi katastrskega dohodka.

V okviru OKGD se lahko prodaja samo oljčnega (olivnega) olja, ki je bilo pridelano iz lastnega pridelka oljk na zemljišču z evidentirano dejansko rabo »oljčnik«.

Proizvodnja vina se lahko opravlja v okviru OKGD le, če je bilo vino pridelano iz lastnega pridelka grozdja in količina proizvedenega vina prijavljena pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo.

Tudi proizvodnjo vina iz lastnega pridelka grozdja izven Slovenije lahko rezident Slovenije opravlja v okviru OKGD, če zavezanec količino proizvedenega vina iz lastnega pridelka grozdja izven Slovenije prijavi pri davčnem organu.

Vprašanje 10: Ali se čebelarstvo šteje v okvir OKGD?

Odgovor: Čebelarji, ki imajo v lastni ali uporabi čebelje panje, ki so evidentirani v registru čebeljakov, lahko v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) pridelujejo in prodajajo med, čebelji vosek, matični mleček, cvetni prah, surov propolis, čebelji strup ter prodajo čebeljih družin, rojev, matic, satja.

Tem čebelarjem ni potrebno opravljanja dejavnosti registrirati in so obdavčeni na podlagi pavšalne ocene dohodka na panj. V kolikor se čebelar registrira za opravljanje čebelarstva dejavnosti, se dohodki iz tega naslova za namene obdavčitve obravnavajo kot dohodki iz dejavnosti.

Vprašanje 11: Kako se obravnava predelava medu in drugih čebeljih pridelkov?

Odgovor: Predelava medu in drugih čebeljih izdelkov se po [SKD 2008](#) uvršča med dejavnosti predelave (C10.890 - Proizvodnja drugih prehrabnih izdelkov, drugje nerazvrščenih - proizvodnja izdelkov iz medu oziroma C11.010 - Proizvodnja žganih pijač) in zato se ne šteje za opravljanje OKGD temveč se šteje za dejavnost (46. člen v povezavi s prvim odstavkom 47. člena [ZDoh-2](#)), za katero se mora čebelar ustrezno registrirati in sicer tako, da predloži prijavo za vpis v poslovni register kot samostojni podjetnik posameznik ali pridobi dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Predelovalci medu in drugih čebeljih pridelkov so dolžni davčno osnovo ugotavljati na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

V skladu z [Uredbo o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji](#) se predelava medu, cvetnega prahu, matičnega mlečka, propolisa, in voska lahko opravlja kot dopolnilna dejavnost na kmetiji. Prav tako se lahko opravlja kot dopolnilna dejavnost na kmetiji tudi proizvodnja medenih likerjev in tinkture iz propolisa in za njihovo izdelavo ne veljajo določbe o zagotovitvi 50 odstotkov količin lastnih surovin v izdelku. Zagotovljen mora biti lasten primarni čebelji pridelek. Žganje se lahko kupi na drugih kmetijah, ki imajo dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti proizvodnja žganih pijač. Poleg tega je pogoj, da ima čebelar vpisanih najmanj 10 čebeljih družin v register čebeljakov v skladu s predpisom, ki ureja register čebeljakov.

Čebelar pa lahko svojo dejavnost registrira tudi kot samostojni podjetnik posameznik.

Vprašanje 12: Kdo in kako lahko prodaja pridelke iz OKGD?

Odgovor: Pridelke osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) lahko prodajajo le člani kmečkega gospodinjstva, ki so kmetijske pridelke tudi pridelali na lastnih kmetijskih in gozdnih zemljiščih oziroma na zemljiščih v dejanski uporabi članov kmečkega gospodinjstva ali osebe, ki so na kmetiji zaposlene (pri opravljanju OKGD).

V primeru, da kmetijske pridelke prodaja končnemu potrošniku oseba, ki ni član kmečkega gospodinjstva in ni zaposlena na kmetiji, ki prideluje kmetijske pridelke, se takšna prodaja ne šteje za prodajo v okviru OKGD.

Prodajalec je vedno dolžan kupcu izdati račun za prodane kmetijske in gozdarske pridelke, razen izjemoma, ko izdaja računa ni predpisana obveznost. Računa tako ni treba izdati v primerih prodaje kmetijskih in gozdarskih pridelkov in storitev kmečkega gospodinjstva v okviru OKGD, ob pogoju, da:

- dobavo opravi davčni zavezanec, ki ni identificiran za namene davka na dodano vrednost - DDV (oproščen po drugem odstavku 94. člena [ZDDV-1](#), ker katastrski dohodek vseh članov tega kmečkega gospodinjstva za zadnje koledarsko leto ne presega 7.500 evrov ter se kmečko gospodinjstvo ni odločilo za vstop v sistem DDV),
- je dohodek kmečkega gospodinjstva iz OKGD obdavčen pavšalno po katastrskem dohodku in pavšalni oceni dohodka na panj, torej se dohodek iz OKGD ne ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov,
- se dobava opravi neposredno končnemu potrošniku, npr:
  - neposredna prodaja na domu,
  - prodaja od vrat do vrat,
  - neposredna prodaja na premičnih stojnicah, na tržnicah
  - ali za lastno rabo v okviru kmečkega gospodinjstva davčnega zavezanca, in
- gre za dobave blaga (kmetijskih pridelkov) in storitev (kmetijskih in gozdarskih storitev v okviru strojnih krožkov), ki se štejejo za OKGD davčnega zavezanca.

Več o obveznosti izdajanja računa in davčnega potrjevanja računov si lahko preberete na spletni strani Finančne uprave Republike Slovenije http://www.fu.gov.si/nadzor/podrocja/davcne_blagajne_in_vezane_knjige_racunov_vkr/.

Vprašanje 13: Kaj če lastnik kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč teh zemljišč ne uporablja in jih daje v najem ali dejansko uporabo drugi osebi, ki ni član kmečkega gospodinjstva lastnika?

Odgovor: Oseba, ki ni kot lastnik kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč vpisana v zemljiškem katastru, je pa dejanski uporabnik teh zemljišč, je dolžna pri davčnem organu na podlagi sklenjene pogodbe vložiti vlogo za določitev dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč.

V tem primeru se za namene obdavčitve dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) z dohodnino ta pravica pripiše dejanskemu uporabniku kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč.

Vsebinska in oblika obrazca vloge za določitev dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč s predpisi nista določena. Predlagamo, da se za namene določitve dejanskega uporabnika teh zemljišč uporablja vloga, ki je kot pripomoček za davčne zavezance objavljena na [spletni strani FURS](#).

Vlogi je treba obvezno predložiti tudi sklenjeno pogodbo med lastnikom in dejanskim uporabnikom, v kateri so navedeni podatki o parcelah, ki se dajejo v dejansko uporabo ter časovno obdobje najema oziroma zakupa teh parcel. Kot pogodba se lahko šteje tudi drug dokument, iz katerega so razvidni vsi navedeni podatki.

Popolna vloga za določitev dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč, ki je vložena do 30. junija tekočega leta, se upošteva pri odmeri akontacije dohodnine od dohodkov iz OKGD za tekoče leto, pod pogojem, da je iz pogodbe razvidno, da je na dan 30. junija tekočega leta zemljišče v dejanski uporabi.

Vloga, vložena po 30. juniju, se prvič upošteva pri odmeri akontacije dohodnine od dohodka iz OKGD za naslednje leto.

Na podlagi popolne in pravočasno vložene vloge za določitev dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč, Finančna uprava Republike Slovenije dejanskemu uporabniku v davčno osnovo od dohodka iz OKGD pripiše tudi katastrski dohodek (KD) kmetijskih oziroma gozdarskih zemljišč, ki se mu na podlagi sklenjene pogodbe dajejo v dejansko uporabo in so zapisane v navedeni vlogi. Lastniku teh zemljišč, ki ugotavlja davčno osnovo od dohodka iz OKGD na podlagi KD, pa se prizna oprostitev plačila dohodnine od KD zemljišč, ki jih na podlagi sklenjene pogodbe daje v dejansko uporabo in so zapisane v navedeni vlogi.

Vprašanje 14: Kdaj se gojenje čebule, česna in fižola lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Gojenje čebule, česna in fižola se lahko šteje za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost (OKGD), če se pridelava izvaja na prostem (ne v rastlinjaku) v okviru poljedelskega kolobarja, kar pomeni, da se pred ali za temi kulturami v istem letu na isti površini gojijo poljščine. V primeru, ko se čebula, česen in fižol gojijo kot ena od vrtnin v vrtnarskem kolobarju, kar pomeni, da so pred ali za temi kulturami na isti površini posajene druge vrste vrtnin, se taka pridelava šteje za intenzivno pridelavo vrtnin in se lahko opravlja v okviru OKGD le kot posebna kultura, ki jo je zavezanec dolžan evidentirati pri Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja.

Vprašanje 15: Ali se pridelava kmet. pridelkov v rastlinjaku lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Pridelava kmetijskih pridelkov v rastlinjaku se ne more opravljati v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), ki je obdavčena na podlagi katastrskega dohodka kmetijskih zemljišč.

Vprašanje 16: Pod kakšnimi pogoji se intenzivna pridelava drugega jagodičevja (ameriške borovnice, ribez, maline, robide, kosmulje ipd.) lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Intenzivna pridelava drugega jagodičevja (ameriške borovnice, ribez, maline, robide, kosmulje) se lahko kot trajni nasad opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), če se prideluje na kmetijskem zemljišču, ki je v zemljiškem katastru evidentirano kot intenzivni sadovnjak.

Vprašanje 17: Ali se lahko med, ki ga pridelava kmečko gospodinjstvo v okviru OKGD, prodaja v planinski koči?

Odgovor: Med, ki ga pridelava kmečko gospodinjstvo v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), se lahko prodaja v planinski koči, če planinska koča kot posrednik izda račun za prodani med v imenu in za račun kmečkega gospodinjstva. V tem primeru kmečko gospodinjstvo še vedno lahko opravlja dejavnost pridobivanja medu v okviru OKGD, ki je obdavčeno na podlagi pavšalne ocene dohodka na panj.

Vprašanje 18: Katere dejavnosti se uvrščajo v osnovno gozdarsko dejavnost, ki je obdavčena na podlagi KD gozdnih zemljišč?

Odgovor: V osnovno gozdarsko dejavnost se šteje gojenje in varstvo gozda ter pridobivanje neobdelanih gozdnih sortimentov kot so hlodovina, drva, dračje in gozdni odpadki za proizvodnjo energije iz lastnega gozda. Tudi prodaja lesnih sekancev, pridobljenih z drobljenjem lesa ob neposredni sečnji v lastnem gozdu, se lahko opravlja v okviru osnovne gozdarske dejavnosti. Izjemoma pa se v osnovno gozdarsko dejavnost štejejo tudi storitve za gozdarstvo, v kolikor jih opravi član kmečkega gospodinjstva, katerega dohodek iz osnovne gozdarske dejavnosti je ugotovljen na podlagi katastrskega dohodka (KD) in jih opravi v okviru in pod pogoji strojnega krožka.

Da se neka pridelava lahko šteje za osnovno gozdarsko dejavnost, se mora torej opravljati na zemljišču, ki je v zemljiškem katastru evidentirano kot gozd in mora biti po značilnostih skladna s pridelavo, ki se upošteva v izračunu za določitev katastrskega dohodka za gozd.

Vprašanje 19: Ali se prodaja kokošjih jajc lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Prodaja jajc lastnih kokoši, vzrejenih na pretežno lastni krmi (več kot 50 %) se lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), katerih dohodki so obdavčeni na podlagi katastrskega dohodka kmetijskih zemljišč.

Vprašanje 20: Ali se prodaja kravjega mleka lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Prodaja mleka se lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) le v primeru, če gre za mleko lastnih krav, vzgojenih na pretežno lastni krmi.

Vprašanje 21: Na kakšen način lahko gojim polže na njivah?

Odgovor: Reja polžev na njivah se lahko opravlja kot posebna kultura v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) na kmečkem gospodinjstvu, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- rejec polžev oziroma člani njegovega kmečkega gospodinjstva imajo v lasti ali dejanski uporabi zemljišča, na katerih pridelujejo pretežno del krme za rejo polžev,
- člani kmečkega gospodinjstva davčno osnovo od dohodka iz OKGD ugotavljajo na podlagi katastrskega dohodka in
- eden od članov kmečkega gospodinjstva je površine pod posebnimi kulturami prijavil na zbirni vlogi pri Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja.

Vprašanje 22: Ali se prodaja gob in bele omele lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Prodaja gob in prodaja bele omele se ne more opravljati v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD).

Vprašanje 23: Ali se proizvodnja teranovega likerja lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Proizvodnja teranovega likerja se po [SKD 2008](#) šteje pod Proizvodnjo žganih pijačn (11.010) in se ne more opravljati v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD).

V okviru OKGD se lahko opravlja le proizvodnja vina iz lastnega pridelka grozdja. Teranov liker pa se pridelava še z dodatno obdelavo (npr. kuhanjem terana, ...) in zato se pridelava teranovega likerja ne more opravljati v okviru OKGD.

Vprašanje 24: Ali se v Sloveniji lahko v okviru OKGD prodaja kmetijske pridelke, pridelane na kmetijskih zemljiščih izven Slovenije?

Odgovor: V Sloveniji pridelovalec, rezident Slovenije lahko v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) prodaja kmetijske pridelke, pridelane na kmetijskih zemljiščih izven Slovenije, če pridelovalec pri davčnem organu do 15. 7. davčnega leta prijavi kmetijska zemljišča izven Slovenije, na katerih pridelujejo v Sloveniji prodane kmetijske pridelke.

Vprašanje 25: Na kakšen način se lahko prideluje in prodaja mlad in pozni krompir?

Odgovor: Krompir je ne glede na vrsto (mlad ali pozni) poljščina, ki se lahko prideluje v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti. V kolikor pa je pridelava mladega krompirja del zelenjadarskega kolobarja, se mora tako površino prijaviti kot površino posebnih kultur.

Vprašanje 26: Kdaj se prodaja lesnih sekancev lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Lesni sekanci se lahko pridelujejo in prodajajo v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), če se pridobijo z drobljenjem lesa s sekalnikom oziroma drobilnikom neposredno v lastnem gozdu.

Vprašanje 27: Ali se pridelava limon lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Pridelava limon in drugih vrst citrusov za prodajo se lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), če je nasad citrusov evidentiran v zemljiškem katastru kot intenzivni sadovnjak ali drug trajni nasad.

Vprašanje 28: Ali se pridelava okrasnih buč lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Pridelava okrasnih (ne jedilnih) buč se enači s pridelavo okrasnih rastlin, ki se ne more opravljati v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), saj dohodki iz pridelave okrasnih rastlin niso vključeni v pavšalno oceno dohodka kmetijskih zemljišč za obdelavo.

Vprašanje 29: Ali se proizvodnja butelčnega vina šteje za vino in se lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Proizvodnja butelčnega vina, pridelanih iz lastnega pridelka grozdja, se lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), če ima pridelovalec grozdja vinograd evidentiran v zemljiškem katastru in proizvodnjo vina prijavljeno pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo (proizvodnja vina v Sloveniji) oziroma pri davčnem organu (proizvodnja vina izven Slovenije).

Vprašanje 30: Ali se prodaja pečene koruze lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Prodaja pečene koruze se šteje za predelavo kmetijskih pridelkov, zato se ne more opravljati v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD).

Vprašanje 31: Ali se lahko oskrba tujih konj opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Oskrba tujin konj se ne more opravljati v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD).

Vprašanje 32: Kdaj se reja živali lahko šteje za OKGD?

Odgovor: Reja živali se lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), če rejec zagotovi kmetijska zemljišča, na katerih pridelava pretežni del krme za lastne živali. Za rejo lastnih živali se šteje žival, ki je na kmečkem gospodarstvu od rojstva ali najmanj tri mesece. Perutnina, kunci ter jagnjeta, kozlički in prašiči do 20 kg žive teže, pa od rojstva ali najmanj en mesec. Izjemoma se lahko kot del OKGD šteje tudi oskrba oziroma pitanja tujih živali, vendar le v primeru, da ta poleg zagotavljanja prostora in izvajanja opravil pitanja zajema tudi zagotavljanje lastne krme z zemljišč v uporabi kmečkega gospodarstva, ki živali pita. V takem primeru je mogoče storitveno pitanje šteti kot lastno OKGD kmečkega gospodarstva. V kolikor rejec zagotavlja prostor in izvaja le storitve dopitanja, krmo pa zagotovi naročitelj pitanja, se tako pitanje ne more šteti za OKGD.

Vprašanje 33: Ali lahko člani planin ali skupnih pašnikov prodajajo skuto v okviru OKGD?

Odgovor: Da, predelava mleka prve stopnje (npr. v skuto) se lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), če jo opravljajo člani planin ali skupnih pašnikov, katerih dohodek iz njihove lastnje OKGD je obdavčen pavšalno in če so izpolnjeni pogoji 5.a člena Zakona o kmetijstvu – [ZKme-1](#).

Vprašanje 34: Za katera kmetijska in gozdna zemljišča se lahko uveljavlja oprostitev plačila dohodnine od katastrskega dohodka?

Odgovor: Oprostitev plačila dohodnine od katastrskega dohodka se lahko z vlogo uveljavlja za kmetijska in gozdna zemljišča:

- ki jih je na podlagi zakona trajno ali začasno prepovedano izkoriščati za kmetijsko pridelavo;
- na katerih so nasipi, kanali, prekopi, jezovi in druge naprave za potrebe obrambe pred poplavami ali za osuševanje in namakanje;
- ki ležijo znotraj visokovodnih nasipov;
- na katerih so vrtni in drugi zaščitni nasadi ter varovalni gozdovi, kot obramba pred erozijo;
- ki so v zemljiškem katastru označena kot zemljišča pod neodmerjenimi gozdnimi cestami;
- na katerih so neodmerjene planinske poti;
- na katerih so objekti za potrebe zaščite in reševanja pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- ki ležijo v obmejnem pasu in nad ali pod visokonapetostnimi daljnovodi in drugimi vodi, če je izkoriščanje v kmetijske namene onemogočeno;
- na katerih so evidentirana vojna grobišča;
- ki jih zavezanec odda skladno s predpisi o preživitinskem varstvu kmetov;
- ki jih na podlagi odločbe državnega organa o razlastitvi ali pogodbe, ki nadomešča razlastitev, ni mogoče uporabljati;
- ki jih je zavezanec z odločbo o denacionalizaciji dobil v last, ne pa tudi v posest;
- za katera je bilo skladno s predpisi izdano dovoljenje za gradnjo;
- ki so dana v zakup, za dobo, navedeno v zakupni pogodbi;
- ki se uporabljajo za doseganje dohodka, kot je določen v III.3. poglavju tega zakona;

- ki so bila neuporabna ali slabše kakovosti, pa so z vlaganji postala uporabna ali bolj rodovitna, za obdobje treh let, z uveljavitvijo v prvem letu po usposobitvi ali izboljšanju;
- na katerih se zasadijo novi vinogradi, hmeljišča, sadovnjaki ali drugi trajni nasadi, za obdobje treh let in za oljčne nasade za obdobje osmih let, z uveljavitvijo v prvem letu po zasaditvi;
- ki se pogozdijo, za obdobje 30 let, z uveljavitvijo v prvem letu po pogozditvi;
- na katerih so objekti posebnega pomena za obrambo ali ležijo v varnostnem območju takega objekta in se zanje predpiše ukrep varovanja.

Vlogo za oprostitev katastrskega dohodka, ki je dostopna na [spletni strani Finančne uprave Republike Slovenije](#), predloži zavezanec za dohodnino od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti pri davčnem organu. Zavezanci so dolžni davčni organ obvestiti tudi o prenehanju razlogov za posamezno oprostitev.

Vloge za oprostitev katastrskega dohodka pa ni treba vlagati za zemljišča pod neodmerjenimi gozdnimi cestami in za zemljišča, na katerih so objekti posebnega pomena za obrambo ali ležijo v varnostnem območju takega objekta, ker navedene podatke davčni organ sam pridobi in zavezancem prizna oprostitev po uradni dolžnosti.

Vprašanje 35: Kaj je to mali obseg prve stopnje predelave lastnih kmetijskih pridelkov?

Odgovor: Določene dejavnosti prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov iz OKGD, ki so sicer del dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, se lahko obravnavajo kot dejavnosti malega obsega, dohodek teh dejavnosti pa se šteje za dohodek v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo (OKGD) in so dohodnine oproščane. Da je mogoče neke vrste prve stopnje predelave šteti za dejavnost malega obsega, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

- člani kmečkega gospodinjstva, poleg predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov, ne opravljajo sami ali preko povezanih oseb, drugih dejavnosti na kmetiji, ki se lahko štejejo za dopolnilno dejavnost na kmetiji, razen dopolnilne dejavnosti predelave rastlinskih odpadkov ter proizvodnje in prodaje energije iz obnovljivih virov, storitev s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo in opremo ter ročnim delom ali svetovanja in usposabljanja v zvezi s kmetijsko, gozdarsko in dopolnilno dejavnostjo,
- člani kmečkega gospodinjstva ne ugotavljajo davčne osnove od dohodka iz OKGD na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov v letu, za katero se priglašča obravnava dohodka od malega obsega prve stopnje predelave,
- v davčnem letu pred davčnim letom, za katero priglašajo obravnavo dohodka od malega obsega prve stopnje predelave, prihodki od te dejavnosti ne presegajo 3.500 eur.

Na podlagi 4. člena Zakona o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID – 19 - [ZIUOPE](#) se ne glede na tretjo alinejo osmega odstavka 69. člena [ZDoh-2](#) za davčno leto 2021 kot pogoj šteje, da v davčnem letu pred davčnim letom, za katero priglašajo obravnavo dohodka od malega obsega prve stopnje predelave, prihodki od te dejavnosti ne presegajo 7.000 evrov.

Za izdelke malega obsega prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov se štejejo: nerazkosane in razkosane klavne živali, moka in drugi mlevski izdelki, maslo, kislina in sladka smetana, kislina mleko, pinjenec, sirotka, jogurt, kefir, skuta in sir, vsi brez dodatka, kisano, sušeno, vloženo in drugače konzervirano sadje in zelenjava, sadni in vinski mošt, sadno vino, sadni in zelenjavni sok in sirup, sadni in vinski kis, jedilna olja razen oljčnega ter smola in oglje.

V primeru, da želi kmečko gospodinjstvo dohodek od malega obsega prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov izvzeti iz obdavčitve (uveljaviti oprostitev), so člani kmečkega gospodinjstva dolžni registrirati dopolnilno dejavnost na kmetiji na upravni enoti, odgovorni član kmečkega gospodinjstva pa pri davčnem organu opravi priglasitev posebnega režima.

Priglasitev je do 31. marca leta, za katero se priglasitev obravnava, dolžan opraviti odgovorni član kmečkega gospodinjstva (v imenu vseh članov kmečkega gospodinjstva) na obrazcu za začetek priglasitve, ki je predpisan s [Pravilnikom o obrazcih za priglasitev začetka in konca obravnave dohodka iz malega obsega prve stopnje predelave lastnih pridelkov kot dohodka v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo](#) in objavljen na [spletni strani Finančne uprave RS](#).

Način davčne obravnave morebitnih dohodkov iz naslova izdelkov malega obsega prve stopnje predelave po takšni priglasitvi velja vse do priglasitve prenehanja tovrstne obravnave dohodka pri davčnem organu, ki ga izvede odgovorni član kmečkega gospodinjstva na obrazcu za prenehanje priglasitve, ki je objavljen na [spletni strani Finančne uprave RS](#).

Člani kmečkega gospodinjstva, ki so pri davčnem organu priglasili določene predelave lastnih kmetijskih in gozdnih pridelkov kot dohodek iz OKGD, so dolžni izdajati račune za te dobave in voditi seznam izdanih računov.

Enkrat letno, do 31. marca tekočega leta za preteklo leto pa je odgovorni član kmečkega gospodinjstva davčnemu organu dolžan predložiti zbirne podatke iz seznama izdanih računov v skladu s [Pravilnikom o seznamu izdanih računov in predložitvi podatkov davčnemu organu v zvezi z malim obsegom prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov](#). Obveznost poročanja davčnemu organu pa ne nastane, če kmečko gospodinjstvo v davčnem letu ni prodalo nobenega izdelka iz naslova malega obsega priglase prve stopnje predelave in v davčnem letu ni izdalo nobenega računa iz tega naslova. V primeru, da se ob prodaji izdelka iz naslova malega obsega priglase prve stopnje predelave ne izdajajo računi, ne vzpostavi in ne vodi seznam izdanih računov ali ne predloži davčnemu organu zbirne podatke, je predpisana globa.

Vprašanje 36: Pri MKGP je tri člansko kmečko gospodinjstvo za leto 2021 prijavilo 9.000 litrov proizvedenega vina, pridelanega iz lastnega pridelka grozdja. Kako se izračuna KD vina?

Odgovor: Katastrski dohodek (KD) vina se izračuna v višini dvakratnika katastrskega dohodka vinograda z boniteto med 51 in 60 in za leto 2021 znaša 267,02 EUR/ha. Pri tem se dohodnina ne plača od dohodka od proizvodnje vina iz lastnega pridelka grozdja, če imajo člani kmečkega gospodinjstva v lasti ali uporabi manj kot 0,3 ha vinograda. Za oceno površine vinogradov za proizvodnjo vina iz lastnega pridelka grozdja se šteje, da se v povprečju na hektar proizvede 4.600 litrov vina.

V primeru, da so v letu 2021 člani kmečkega gospodinjstva skupaj proizvedli in pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo (MKGP) prijavili 9.000 litrov vina, pridelanega iz lastnega pridelka grozdja, znaša ocenjena vrednost površine 1,96 ha (9.000 litrov / 4.600 litrov/ha). Skupni KD vina celotnega kmečkega gospodinjstva znaša 523,36 EUR (1,96 ha x 267,02 EUR/ha), ki se razdeli na člane kmečkega gospodinjstva sorazmerno glede na skupno število članov kmečkega gospodinjstva in zato se posameznemu članu kmečkega gospodinjstva pripiše KD vina v višini 174,45 EUR (523,36 EUR / 3 člani).

Vprašanje 37: Ali se prodaja sadik mačeh lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: V skladu s petim odstavkom 69. člena [ZDoh-2](#) se sadike mačeh ne morejo prodajati v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), ker se mačehe štejejo za okrasne rastline.

Vprašanje 38: Ali se prodaja grozdnih pešk lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: Prodaja grozdnih pešk, ki ostanejo po stiskanju lastnega grozdja, se za davčne namene lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD).

Vprašanje 39: Ali se prodaja olja iz grozdnih pešk lahko opravlja v okviru malega obsega prve stopnje predelave?

Odgovor: *Prodaja olja iz grozdnih pešk se šteje za predelovalno dejavnost in se za davčne namene lahko opravlja v okviru malega obsega prve stopnje predelave, če so izpolnjeni pogoji iz osmega odstavka 69. člena [ZDoh-2](#).*

Vprašanje 40: Ali se pridelava aronije lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: *Pridelava aronije se lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), če je zemljišče, na katerem se prideluje aronija, v zemljiškem katastru evidentirano kot intenzivni sadovnjak ali ostali trajni nasad.*

Vprašanje 41: Ali se pridelava orehov lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: *Pridelava lupinastega sadja (npr. orehov) se lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), če zavezanec orehe prideluje na zemljiščih, ki so v zemljiškem katastru evidentirana kot intenzivni sadovnjak oziroma trajni nasad.*

Vprašanje 42: Ali se bale sena lahko prodajajo v okviru OKGD?

Odgovor: *Zavezanec, ki prideluje bale sena iz lastnega pridelka, navedeno lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), če ima zemljišča pravilno evidentirana v zemljiškem katastru.*

Vprašanje 43: Ali se oskrba oziroma pitanje tujih živali lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: *Oskrba oziroma pitanja tujih živali se lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) le pod pogojem, da kmečko gospodinjstvo poleg prostorov in izvajanja opravil pitanja zagotavlja tudi krmo z lastnih površin. V takem primeru je mogoče storitveno pitanje šteti kot lastno OKGD kmečkega gospodinjstva, prodaja, ki v vrednosti sicer zajema le del vrednosti prirasta, pa lahko obravnava kot prodaja cele živali. V primeru izvajanja samo storitev ali pretežnega pitanja tuje živali na tuji krmi pa se take aktivnosti štejejo za dejavnost opravljanja storitev.*

Vprašanje 44: Ali se reja psov in mačk lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: *Kot osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) se šteje lahko le taka reja živali, kot jo določajo predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka. To je reja, pri katerih rejec večino krme zagotovi s svojih kmetijskih površin in je iz aktivnosti in namena opravljanja dejavnosti ugotovljeno, da gre za kmetijsko dejavnost. V skladu z navedenim se vzgoja hišnih ljubljencev, kot so psi in mačke, ne more opravljati v okviru OKGD.*

Vprašanje 45: Ali se prodaja sliv lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: *Prodaja sliv se lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), ki je obdavčena na podlagi katastrskega dohodka kmetijskih zemljišč, če se slive pridelujejo na kmetijskih zemljiščih, ki so v zemljiškem katastru evidentirana kot intenzivni sadovnjak in so zemljišča v lasti ali dejanski uporabi članov kmečkega gospodinjstva.*

Vprašanje 46: Kako se članom agrarnih skupnosti pripisuje katastrski dohodek zemljišč, s katerimi razpolaga agrarna skupnost?

Odgovor: Članom agrarne skupnosti, ki so zavezanci za dohodnino od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), davčni organ pripiše v davčno osnovo od dohodka iz OKGD katastrski dohodek zemljišč, s katerimi razpolagajo člani agrarne skupnosti, glede na pripadajoči solastniški ali sorazmerni delež ali delež, ki ga posamezni član agrarne skupnosti uporablja.

Vprašanje 47: Kako se članom agrarnih skupnosti pripisujejo subvencije, prejete za račun članov agrarnih skupnosti?

Odgovor: V davčno osnovo od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) se zavezancem za dohodnino od dohodka iz OKGD pripiše tudi delež subvencije, prejete za račun članov agrarne skupnosti, če je vsaj eden od članov kmečkega gospodarstva tudi član agrarne skupnosti. Delež se glede na pripadajoči solastniški ali sorazmerni delež ali delež, ki ga posamezni član agrarne skupnosti uporablja.

Vprašanje 48: Ali so dohodki od prodaje kaše iz prosa lahko obdavčeni na podlagi katastrskega dohodka kmetijskih zemljišč?

Odgovor: Proizvodnja kaše, tudi iz lastnega pridelka prosa, se po Standardni klasifikaciji dejavnosti uvršča pod Mlinarstvo (SKD 10.610) in se kot predelovalna dejavnost ne more opravljati v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, zato se dohodki iz naslova prodaje kaše iz prosa ne morejo obdavčiti z dohodnino na podlagi katastrskega dohodka.

Vprašanje 49: V skladu z Uredbo o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo so tudi kmetje zavezani, da zaračunavajo nosilno embalažo. Kako lahko to storijo kmetje, ki prodajajo pridelke iz OKGD in so obdavčeni po katastrskem dohodku?

Odgovor: Fizičnim osebam, ki davčno osnovo od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) ugotavljajo na podlagi katastrskega dohodka kmetijskih zemljišč, pri prodaji lastnih kmetijskih pridelkov, ki jih pridelujejo v okviru OKGD, ni treba posebej zaračunavati nosilnih vrečk, ker se v OKGD kot del pridelave lastnih kmetijskih pridelkov šteje tudi priprava lastnih kmetijskih pridelkov za prodajo, kot na primer pakiranje, torej postopek, ki še ne pomeni predelave pridelka.

Vprašanje 50: Kakšna je davčna obravnava dohodkov iz naslova prodaje sušenih zelišč?

Odgovor: Za davčne namene se poleg pridelave tudi sušenje zelišč, tako naravno ali v sušilnicah in v drugih napravah za sušenje zelišč, lahko šteje kot del OKGD (pridelava posebnih kultur), kadar je to nujni sestavni del kratkotrajnega konzerviranja pridelka za pripravo na trg.

Vprašanje 51: Kakšna je davčna obravnava dohodkov iz naslova nabiranja oziroma gojenja regrata?

Odgovor: Nabiranje in prodajo prosto rastočega regrata, pa čeprav na lastnem zemljišču, ni mogoče šteti kot del osnovne kmetijske dejavnosti, niti taka dejavnost v skladu s SKD ne spada v kmetijsko dejavnost, ampak je to druga dejavnost. Z vidika davčne zakonodaje je tovrstno delo oziroma dejavnost obravnavana enako, kot opravljanje katerega koli drugega dela oziroma dejavnosti na trgu.

V okvir osnovne kmetijske dejavnosti se torej šteje pridelava, torej gojenje kmetijskih pridelkov, ki se upoštevajo pri izračunu katastrskega dohodka za posamezno vrsto rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (njiva, vrt, travnik itd....). Izjemoma se lahko regrat šteje za pridelek osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, in sicer v primeru, če gre za gojeni regrat, ki se prideluje intenzivno (da celo sezono zaseda njivo ali da je del vrtnarskega kolobarja) ter da se prideluje na prostem ali v tunelih (ne

pa v rastlinjakih) ter ima zavezanec te površine pod posebnimi kulturami prijavljene v okviru zbirnih vlog za uveljavljanje pravic iz naslova ukrepov kmetijske politike pri ARSKTRP.

Vprašanje 52: Ali se denarno nadomestilo za služnost in odškodnina za predčasno sečnjo štejeta za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti?

Odgovor: Nadomestilo za služnost in odškodnina za predčasno sečnjo se ne moreta šteti za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, saj se kot taki v skladu s 70. členom [ZDoh-2](#) štejejo samo potencialni tržni dohodek (katastrski dohodek in pavšalna ocena dohodka na čebelji panj) ter drugi dohodki, prejeti v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (torej v zvezi z uporabo kmetijskega ali gozdnega zemljišča), ki pa so skladno z [ZDoh-2](#) samo plačila iz naslova ukrepov kmetijske politike in druga plačila iz naslova državnih pomoči, torej načeloma samo subvencije, izplačane zaradi obdelovanja kmetijskih zemljišč.

Zgoraj navedena izplačila torej ne izpolnjujejo pogoja za vključevanje v dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti prav tako pa ne izpolnjujejo pogojev za oprostitev po 26. členu [ZDoh-2](#).

Vprašanje 53: Kakšna je davčna obravnava odškodnine zaradi izpada dohodka kot posledice razlastitve kmetijskega zemljišča?

Odgovor: V skladu z zakonsko opredelitvijo dohodka iz OKGD izplačilo odškodnine, ki predstavlja nadomestilo za izgubljeni dohodek zaradi razlastitve kmetijskega zemljišča, ni mogoče šteti za dohodek iz OKGD v skladu s 70. členom [ZDoh-2](#). Tega dohodka torej ni mogoče šteti za del katastrskega dohodka, saj se nadomestilo nanaša na obdelavo zemljišča, s katerim zavezanec ne razpolaga več. Nadomestilo za izgubljeni dohodek tudi ne predstavlja plačila iz naslova ukrepov kmetijske politike in druga plačila iz naslova državnih pomoči, zato se ne šteje za drug dohodek iz OKGD po 70. členu [ZDoh-2](#).

Za tovrstni dohodek tudi ni mogoče uveljavljati oprostitev plačila dohodnine po določbah 26. člena [ZDoh-2](#).

Navedeni dohodek je torej predmet obdavčitve po [ZDoh-2](#), in sicer kot drug dohodek po 11. točki tretjega odstavka 105. člena [ZDoh-2](#).

V primeru, da se je zavezancu pri določitvi davčne osnove na podlagi pavšalne ocene dohodka iz OKGD upošteval katastrski dohodek razlaščenega zemljišča za davčno leto, v katerem je bilo prejeta tudi nadomestilo za izgubljeni dohodek za razlaščeno zemljišče, lahko zavezanec, v izogib dvojni obdavčitvi dohodka, z vlogo uveljavlja oprostitev plačila dohodnine od katastrskega dohodka razlaščenega zemljišča po 11. točki prvega odstavka 73. člena [ZDoh-2](#) (zemljišča, ki jih na podlagi odločbe državnega organa o razlastitvi ali pogodbe, ki nadomešča razlastitev, ni mogoče uporabljati).

Vprašanje 54: Ali se denarno nadomestilo za izgubljeni dohodek kot posledica začasne nemožnosti uporabe kmetijskega zemljišča, ki ga prejme zavezanec, za katerega se dohodek iz OKGD ugotavlja na podlagi pavšalno ocenjenega katastrskega dohodka, šteje za dohodek iz OKGD?

Nadomestilo za izgubljeni dohodek se ne šteje za dohodek iz OKGD, pač pa se obravnava kot dohodek iz oddajanja premoženja v najem po 2. točki drugega odstavka 75. člena [ZDoh-2](#). V tem primeru gre za uporabo kmetijskega zemljišča, ki zahteva opustitev določenih dejanj, ki bi jih zavezanec sicer imel pravico izvrševati na svojem kmetijskem zemljišču. V zameno za opustitev zavezanec prejme ustrezno nadomestilo.

V primeru, da je kmetijsko zemljišče, ki je predmet obdavčitve po III.5.1. poglavju [ZDoh-2](#) (Dohodek iz oddajanja premoženja v najem), obdavčeno tudi v okviru OKGD po III. 4. poglavju [ZDoh-2](#) (Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti), lahko zavezanec, v izogib dvojni obdavčitvi

dohodka, z vlogo uveljavlja oprostitev vštevanja katastrskega dohodka kmetijskega zemljišča v davčno osnovo od OKGD po 14. točki prvega odstavka ZDoh-2 (zemljišča, ki so dana v zakup, za dobo navedeno v zakupni pogodbi).